Ålands landskapsstyrel-

№ 36/1952. ses framställning till Ålands landsting med förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1953.

Budgetens uppställning.

Tidigare tillämpad tudelning frångås.

Vid uppgörandet av landskapets budget har man hittills hållit sig ganska strikt till de former, som i riket utstakats för riksbudgetens uppgörande. Enligt landskapsstyrelsens förmenande har man härvid låtit sig klavbindas alltför mycket, enär de för riksbudgeten gällande syftemålen icke allo kunna jämföras med landskapsbudgetens syftemål. Framförallt gäller detta budgetens finanspolitiska ändamål till den del detta avser att trygga jämvikten mellan inkomster och utgifter. Då främst detta syftemål torde hava förorsakat riksbudgetens tudelning i en löpande hushållning och en kapitalinvesteringshushållning, skola vi här till först närmare granska detta spörsmål.

För finansieringen av utgifterna har en stat i allmänhet två huvudalternativ att välja på. Det ena är finansiering med skattemedel och det andra är finansiering med lånemedel. I Finland, lik-

som i flere andra länder, har man därvid i tiden uppställt den finansieringsprincipen att skattemedel i huvudsak skola användas till att täcka kostnaderna för den löpande hushållningen, medan lånemedel i allmänhet icke skola användas till annat än till inkomstbringande kapitalinvesteringar. Genom en dylik finansieringsprincip har man velat åstadkomma den sundhet i finansieringen, som går ut på att icke betunga den ena generationen mera än den andra. Om man vill belasta enbart den nuvarande tiden, erläggas sålunda kostnaderna med skattemedel, men vill man belasta även kommande tid, erläggas kostnaderna med lånemedel, vars räntor och amorteringar sålunda fördelas på lång sikt. Givetvis är det ofta synnerligen vanskligt att med hänvisning till rätt och billighet bestämt säga, när den ena eller den andra metoden bör tillämpas. På grund härav har ~~men~~ den ovannämnda principen om att lånemedel borde användas endast till inkomstbringande kapitalinvesteringar tillämpats olika strängt under olika tider och i skilda länder. Nu för tiden kan man anse det vara lika rationellt att investera skattemedel i inkomstbringande anläggningar som att täcka sociala utgifter med krediter. Men oberoende av vilken inställning man har i denna fråga kunna vi konstatera att finansieringen av olika

slags utgifter inom självstyrelseförvaltningen icke skapar samma problem som för finansieringen av utgifterna i en stat. Landskapet Åland har visserligen full frihet att självt bestämma över sin budget, men då det i självstyrelselagen förutsatta säregna avräkningsförfarandet förutsätter att de mesta av landskapets budgeterade utgifter gottgöras landskapet genom den skattefinansiella utjämningen, varvid landskapet tillkommande förmåner jämföras med motsvarande förmåner i övriga delar av riket, är det uppenbart, att detta avräkningsförfarande icke giver rum för dylika finansiella spörsmål som ovan framhållits beträffande statsbudgeten. I detta avräkningsförfarande lägges huvudvikten så att säga på utgiftssidan; landskapets förmåner jämföras med förmånerna i riket oberoende av om de sistnämnda finansierats med lånemedel, med skattemedel eller genom inflation. Att under dessa förhållanden efterapa försöket i riksbudgeten med en tudelning av budgeten måste därför för vårt vidkommande nödvändigtvis medföra ett famlande i teoriernas förtunnade luft och därmed göra budgeten tilltrasslad och svåröverskådlig.

På grund av det ovansagda har landskapsstyrelsen ansett det mera ändamålsenligt att vid uppgörande av detta budgetförslag från-

gå den tidigare tillämpade tudelningen. Då landskapslagen angående landskapsförvaltningen (22/52) icke heller förutsätter en dylik tudelning, erfordrar det nya systemets införande icke heller någon lagändring.

Allmänt angående problemet med budgetens uppställning i övrigt.

I det föregående har i all korthet berörts statsbudgetens uppgift att trygga jämvikten mellan statens inkomster och utgifter, varvid jämförelse gjorts med landskapets budget. I det följande skola vi i korthet beröra de övriga uppgifter, som en budget i allmänhet anses hava.

Av dessa övriga uppgifter fäster man sig vid den allmänna finanspolitiska uppgiften, som går ut på att med tillhjälp av den offentliga utgiftspolitiken söka uppnå de mest olikartade syftemål. Det är särskilt denna uppgift som man främst bör ha i sikte också då landskapsbudgeten uppställes. Det gäller sålunda att uppställa budgeten så att av densamma kan utläsas huru mycket medel som nedsättes för olika syftemål, t.ex. för ordningsmaktens upprätthållande, för undervisnings- och bildningsändamål, för näringslivets främjande, för kommunikationerna, för rent sociala ändamål o.s.v. De för finanspolitiken ansvariga organen hava att i olika skeden

pröva angelägenhetsgraden av de behov, som skola tillgodoses med offentliga medel. Visserligen har landskapet också vid en sådan prövning icke samma rörelsefrihet som en stat - förmånerna skola, för att utgifterna skola bliva kompenserade, stå i förhållande till förmånerna i övriga delar av riket - men det oaktat bör och är detta allmänna finanspolitiska syftemål av grundläggande betydelse även för landskapets finansförvaltning och därmed för budgetens uppställande. I föreliggande budgetförslag har detta spörsmål också förorsakat en del omställningar i själva budgetuppställningen.

Emellertid finns det även andra syftemål, som måste beaktas vid uppställandet av en budget och detta gör givetvis att linjerna icke alltid bliva så klara och att det mången gång är svårt att säga, huru en budget bör uppställas. Sålunda bör man taga hänsyn också till den administrativa uppdelningen mellan olika tjänstemän, avdelningar och inrättningar. Landskapets hushållning bör ju skötas på det sätt, som landstinget besluter vid budgetens fastställande. För denna skötsel ligger den juridiska ansvarigheten i sista hand visserligen i allmänhet hos landskapsstyrelsen, men även de olika inrättningarna och förvaltningsgrenarna samt de vid dessa anställda tjänstemännen äro skyldiga att följa budgeten. Även

dylika med den administrativa indelningen sammanhängande frågor hava i det föreliggande förslaget förorsakat en del omställningar i budgetens uppställning och specificering. En med hänsyn till sådana spörsmål upplagd budget underlättar även landstingets övervakningsbefogenheter och -skyldigheter.

Förutom ovannämnda synpunkter på en budgets uppställning bör ännu beaktas budgetens bokföringsuppgift. Denna uppgift har i landskapets budget hittills lämnats alltför mycket obeaktad. Och dock bör det genast sägas ifrån att budgetens bokföringsuppgift ingalunda är ett självändamål. Denna uppgift följer direkt av att bokföringen av landskapshushållningen bör grunda sig på budgeten. Utan en sådan överensstämmelse mellan räkenskaper och budget kan man icke erhålla någon tillförlitlig bild av finansförvaltningens gång och särskilt då budgetens förverkligande. Denna bokföringsuppgift har i det följande budgetförslaget förorsakat flere omställningar och framförallt införande av helt nya moment.

Förutom vid ovannämnda synpunkter bör avseende fästas även därvid att landskapsbudgeten i görligaste mån skall kunna jämföras med riksbudgeten.

Kort översikt över i förslaget ingående ändringar i budgetuppställningen.

Såsom redan nämnts har budgetens tudelning frångåtts. Inkomstbudgeten har, jämlikt föreskrifterna i förvaltningslagen, uppdelats i avdelningar, kapitel och moment, varvid kapitelrubrikerna fått gälla även som avdelningsrubriker. Utgiftsbudgeten är uppdelad i huvudtitlar, kapitel och moment med särskilda rubriker för huvudtitlarna och kapitlen.

INKOMSTER.

1 Avd. Skatter och avgifter av skattenatur.

Under första avdelningen hava skatter och avgifter av skattenatur sammanförts, emedan sakligt sett ofta ingen skillnad föreligger dem emellan. Den juridiska skillnaden torde i detta avseende icke heller vara av någon betydelse för vårt vidkommande. Den tidigare uppdelningen, enligt vilken till första avdelningen förts "Inkomster, vilka jämlikt § 21 i lagen av den 6 maj 1920 om självstyrelse för Åland, tillfalla landskapet" (motsvarande § 23 mom. 1 i nya självstyrelselagen), kan icke heller anses hava någon betydelse, eftersom dessa inkomster vid kompensationsprövningen behandlas såsom andra inkomster. Dessutom har den tidigare rubriken varit missvisande, enär under densamma hänförts även andra skatter än sådana, som kunna rubriceras såsom närings- och nöjesskatter,

varom ifrågavarande lagstadgande talar. Avdelningen skulle nu uppdelas i tre moment: "Nöjesskatter", "Apoteksavgifter" och "Övriga skatter och avgifter av skattenatur". Denna uppdelning har även tagit sikte på det praktiska förfarandet vid redovisningen av de olika skatteintäkterna.

2 Avd. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.

Den nuvarande 2 avdelningen för "Inkomster från staten tillhörig egendom" har utelämnats på grund av att äganderätten till ifrågavarande egendom enligt nya självstyrelselagen övergått till landskapet, varigenom sagda inkomster sålunda komma att redovisas bland landskapets enskilda medel.

Såsom ny andra avdelning föreslås "Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar". Då det är av betydelse att kunna överblicka de olika sjukvårdsinrättningarnas inkomster och utgifter bl.a. med hänsyn till kommunernas deltagande i dessa kostnader, har avdelningen dessutom erhållit skilda underrubriker för varje inrättning, Jämväl för underredovisarna borde en dylik uppdelning vara till gagn.

3 Avd. Inkomster av blandad natur.

Tredje avdelningen skulle enligt förslaget erhålla rubriken "Inkomster av blandad natur". Såsom ovan nämnts har från den nuvarande avdelningen med samma rubrik avskilts "Inkomster från

landskapets sjukvårdsinrättningar" (2 avd.). Dessutom har till en skild avdelning (4 avd.) hänförts "Till landskapet återburna understödslån", som likaså tidigare observerats bland inkomster av blandad natur. Sistnämnda åtskiljande står i överensstämmelse med uppdelningen av utgifterna, vilka såsom skild huvudtitel upptaga "Understödslån" (11 Ht.), och kommer detta att befrämja kontrollen av utelöpande lån. Även tredje avdelningen har erhållit skilda rubriker för olika inrättningar av ungefär samma skäl som beträffande andra avdelningen sagts.

4 Avd. Till landskapet återburna understödslån.

Under fjärde avdelningen har, såsom redan framhållits, avskilts "Till landskapet återburna understödslån". Såsom redan även framhållits befrämjar denna uppdelning kontrollen av utelöpande lån, varöver landskapsstyrelsen gått in för att föra skilda kort. Även i övrigt blir budgeten härigenom mera åskådlig.

5 Avd. Finansieringsinkomster.

Såsom tidigare framhållits hava av staten lämnade förskott för landskapets behov av medel för självförvaltningens genomförande och vidmakthållande i avbidan på den skattefinansiella utjämningen, förts bland kapitalinkomster i den tidigare budgeten. Likaså har fallet varit med av landskapet upptagna allmänna finansieringslån. Att ett sådant förfarande varit ologiskt, enär dessa medel

ingalunda använts enbart eller ens huvudsakligast för täckande av kapitalutgifter, utan för finansiering av hela självförvaltningen, har redan tidigare påpekats. Dessutom har ett inkonsekvent förfarande upprätthållits även därigenom att ränteinkomsten också för förskottsmedel såväl som från av landskapet upptagna finansieringslån förts bland egentliga inkomster under momentet "Diverse inkomster". För sådana inkomster, som erlagts ur landskapets enskilda medel på grund av att ur ordinarie budgeten utgående utgifter vid avräkningen icke kompenserats, ävensom för slutligt erhållna utjämningsmedel i samband med 3-årsregleringen, ha konton helt saknats i budgeten, varför överensstämmelse mellan budget och räkenskaper i detta avseende icke kunnat uppnås. Med tanke på det för Åland säregna avräkningssystemet anser landskapsstyrelsen det vara en väsentlig förbättring om ifrågavarande inkomster hänföras under en skild avdelning benämnd "Finansieringsinkomster". Motsvarande utgifter hava också föreslagits att bliva observerade under en skild huvudtitel benämnd "Finansieringsutgifter".

En brist i nuvarande budget är även att däri icke finnas konton för indragning av utgiftsrester och reserverade anslag. Även på grund härav har räkenskaperna icke kunnat uppgöras i sådan

överensstämmelse med budgeten som vore önskvärt för att få en tillförlitlig bild av finansförvaltningens gång och särskilt då budgetens förverkligande. Denna brist har till en del berott på att landskapsbudgeten icke tidigare i nämnvärd grad observerat anslag såsom reservationsanslag. Landskapsstyrelsen har numera gått in för att såsom reservationsanslag beteckna sådana anslag som motsvara i rikets budget betecknade reservationsanslag. Behandlingen av reservationsanslagen kommer att ske enligt samma principer, som i riket uppställts för reservationsanslag. Härigenom vinnes den fördelen att de som reservationsanslag upptagna anslagen få, till den del de under finansåret icke förbrukats, överföras ett eller några år framåt. Då detta förfaringssätt är helt i överensstämmelse med i riket tillämpat tillvägagångssätt, bör enligt landskapsstyrelsens förmenande, Ålandsdelegationen vid avräkningen behandla reservationsanslagen på samma sätt som de behandla utgiftsrester, alltså sålunda att de till kompensations godkännande eller förkastande prövar, förutom faktiska utgifter och utgiftsrester, jämväl under året reserverade anslag. Genom att Ålandsdelegationen vid senare reglering kan granska att samtliga till kompensation godkända reserverade anslag blivit antin-

gen utbetalade eller såsom förfallna indragna, kommer statsverket genom detta förfarande icke att i något som helst avseende belastas med kostnader, som icke enligt självstyrelselagen skulle ankomma på statsverket. Detta icke ens i form av ränteförlust, eftersom statsverket vid den skattefinansiella utjämningen tillgodoräknas såväl ränteinkomsterna som minskning i ränteutgifterna. En naturlig följd av detta förfaringssätt är dock att konton för indragning av utgiftsrester och reserverade anslag observeras i budgeten, liksom givetvis fallet är också med avkortade inkomstrester (12 Ht.). På grund härav har under 5 Avd. upptagits under skild rubrik "Inkomster, vilka ej företräda betalningar", och skulle härunder antecknas "Indragning av utgiftsrester" och "Indragning av reserverade anslag".

UTGIFTER.

Bland utgifterna hava en hel del omställningar gjorts såväl beträffande rubrikerna för momenten som beträffande momentens placeringar, men skulle det här föra för långt och betunga framställningen för mycket att i detalj redogöra för dessa omställningar. Nämnas kan dock den genomgående ändring, som gjorts beträffande det sätt varpå avlöningsposterna observerats.

För de i löneklass hänförda tjänsterna, alltså för tjänster med grundlön och för de xxxxx extraordinarie befattningarna, har löneklassen antecknats inom parentes i varje särskilt fall. För extraordinarie befattningshavare har antecknats ordet årsarvode, medan för av landskapsstyrelsen respektive landstinget utsedda tjänstemän, vilka icke äro ordinarie eller extraordinarie och vilka sålunda icke hänföras till löneklass, ordet arvode antecknats. För i arbetsavtalsförhållande stående personer har angivits endast det budgeterade beloppet, inom vilken ram vederbörande tjänstemän eller myndigheter, vilka själva utse arbetare, har att hålla sig. En dylik urskillning borde utesluta åtminstone de flesta missuppfattningar, som tidigare i detta avseende förmärkts vid budgetens tillämpning av respektive underredovisare.

Grupperingen av utgifterna i huvudtitlar och kapitel följer i stort sett samma principer som i nuvarande budget, med beaktande av att den tidigare nämnda tudelningen i en driftsbudget och en kapitalbudget frångåtts. Med hänsyn till de tidigare nämnda uppgifterna, som böra ställas på en budget, hava dock också en del andra omställningar gjorts.

1 Ht. Landstinget.

Vid den praktiska tillämpningen av budgeten har det visat sig

fördelaktigt att varje huvudtitel har egen rubrik, även i det fall att huvudtiteln består endast av ett kapitel, varigenom huvudtitelns och kapitlets rubriker i dessa fall kunna komma att vara tämligen analoga. Rubriken för första huvudtiteln skulle oförändrat bliva "Landstinget", medan till kapitelrubrik föreslås "Allmänna landstingskostnader".

2 Ht. Landskapsstyrelsen.

Även andra huvudtiteln har fått samma rubrik som tidigare, nämligen "Landskapsstyrelsen". Som kapitelrubrik föreslås "Centralförvaltningskostnader".

3 Ht. Polisvården.

Förutom smärre ändringar beträffande enskilda moment har i uppställningen av tredje huvudtiteln "Polisvården" inga ändringar föreslagits.

4 Ht. Hälso- och sjukvården.

Även fjärde huvudtiteln "Hälso- och sjukvården" skulle hava samma rubrik som tidigare. Beträffande kapitelrubrikerna hava endast några omkastningar gjorts, varjämte som nytt kapitel observerats "Ålands centralsjukhus", som tidigare icke varit i verksamhet, samt "Ålands tuberkulosbyrå", vars budget tidigare sammanförts med Ålands centralsanatoriums. En åtskillnad mellan dessa tre sjukvårdsinrättningar är nödvändig därav att redan kommunernas andelar i dem utgå enligt olika principer. Beträffande smärre ändringar i momentens

placering och beteckning hänvisas till budgetförslaget.

5 Ht. Undervisnings- och bildningsväsendet.

Nuvarande femte huvudtiteln "Undervisningsväsendet" har erhållit rubriken "Undervisnings- och bildningsväsendet". Sistnämnda rubrik anses av landskapsstyrelsen bättre motsvara de under huvudtiteln observerade anslagens natur. Ålands yrkesskola och Ålands folkhögskola hava vardera erhållit specificerade budgeter, vilka observerats under skilda kapitel. Kapitlet för "Övriga läroinrättningar" har strykts och hava de härunder tidigare observerade anslagen, förutom för Ålands folkhögskola och för Ålands yrkesskola, hänförts dels under kapitlet "Socialt bildningsarbete" och dels under ett nytt kapitel "Särskilda anslag", vilket sistnämnda kapitel i övrigt huvudsakligast motsvarar nuvarande kapitel för "Diverse anslag".

6 Ht. Näringarnas främjande.

- För att få en bättre översikt över de olika förvaltningsgrenarna har landskapsstyrelsen ansett det ändamålsenligt att stryka kapitlet "Konsulentverksamheten" och låta därunder ingående enskilda poster övergå till respektive förvaltningsområden. Som första kapitel har föreslagits, med en liten ändring av nuvarande kapitelrubriken, "Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamheten". För att markera skillnaden mellan hushållningen

beträffande landskapets skogar, vilken hushållning numera hänföres till enskilda medel, och mellan av den privata skogshushållningen förorsakade utgifter, har för sistnämnda ändamål föreslagits kapitelrubriken "Den privata skogshushållningen". Angående ändringar i de enskilda momenten hänvisas till budgetförslaget.

7 Ht. Kommunikationsväsendet.

Sjunde huvudtiteln har erhållit rubriken "Kommunikationsväsendet" och uppdelats i fyra kapitel: "Arbetsledning", "Väghållningen", "Sjökommunikationerna" samt "Särskilda anslag". Under sistnämnda kapitel har bl.a. bilbesiktningsmannens arvode, skjuts- och gästgiverihållningen samt anslag för underhåll av byggnader, arbetsmaskiner och inventarier observerats.

8 Ht. Socialvården.

Såsom rubrik för åttonde huvudtiteln föreslås "Socialvården", medan som enda kapitelrubrik föreslås "Särskilda anslag för sociala ändamål". Angående ändringarna i momentens placering hänvisas till budgetförslaget.

9 Ht. Diverse utgifter.

En följd av den nya självstyrelselagen är att anslagen under nuvarande nionde huvudtitelns första kapitel, "Jordegendomarna", strukits, eftersom äganderätten av ifrågavarande jordegendomar övergått till landskapet och kostnaderna för dessa sålunda böra observeras bland enskilda medlen. Dock har det under detta kapitel

observerade anslaget för Jomala gård fortfarande hänförts till ordinarie budgeten men under femte huvudtitelns kapitel för Ålands lantmannaskola, dit anslaget såsom anslag för skollägenhet rätteligen bör höra, så länge området verkligen användes som skollägenhet. De under nuvarande nionde huvudtitelns andra kapitel "Årsunderhåll av byggnader och tomter" upptagna anslagen hava hänförts under huvudtitlarna för respektive förvaltningsområden, varigenom en klarare bild över de olika förvaltningsgrenarna erhålles. På grund av dessa omställningar har nuvarande nionde huvudtiteln helt kunnat strykas. På grund härav skulle nuvarande tionde huvudtiteln få ordningsnummern nio. Rubriken för huvudtiteln "Diverse anslag". skulle kvarstå, medan som enda kapitelrubrik föreslås "Särskilda anslag". Beträffande de enskilda momenten hava flere omändringar föreslagits, bl.a. har ränteutgifterna överförts till "Finansieringsutgifter"(12 Ht.), men i övrigt hänvisas också här till budgetförslaget.

10 Ht. Investeringsutgifter.

Såsom rubrik för tionde huvudtiteln föreslår landskapsstyrelsen "Investeringsutgifter". Under denna huvudtitel skulle föras utgifter för klädande av nytt realkapital, sålunda i huvudsak nybyggnader i den mån de icke skola erläggas med extraordinarie

statsmedel, grundanskaffningar av maskiner och inventarier, även-
som av väg- och vattenbyggnader föranledda kapitalinvesteringar.
Härunder skulle sålunda icke falla löpande förnyelseinvesteringar,
t.ex. byggnadsarbeten som ersätta fastigheternas förslitning samt
diverse undervisningsmaterial. Principiellt kan man sålunda säga,
att under denna huvudtitel skulle falla investeringar i landskapet
nyttigheter av högre ålder än konsumtionsförnödenheter. Härige-
nom och genom att skild huvudtitel upptages för "Understödslån"
(11 Ht.) och bland inkomsterna skild avdelning för "Till landskapet
återburna understödslån" (4 Avd.) kommer även den fördel vi kunde
haft av den nu frångångna tudelningen av budgeten ändock praktiskt
taget att kvarstå. Huvudtiteln föreslås uppdelad såsom i nuva-
rande budget, alltså i enlighet med grupperingen av utgifterna i
budgeten i övrigt. Någon skillnad mellan företagsekonomiskt
räntabla och företagsekonomiskt oräntabla investeringar skulle
däremot icke göras.

11 Ht. Understödslån.

Såsom tidigare framhållits har landskapsstyrelsen ansett det
vara av flere orsaker ändamålsenligt att föra de av landskapet
utgivna lånen, d.v.s. understödslån, under skild huvudtitel, på
samma sätt som under skild avdelning (4 Avd.) observerats "Till

landskapet återburna understödslån".

12 Ht. Finansie-ringsutgifter

Beträffande den föreslagna tolfte huvudtiteln "Finansierings-
utgifter" gäller i tillämpliga delar vad som tidigare framhållits
angående avdelningen för "Finansieringsinkomster". Under denna
huvudtitel skulle sålunda föras ränteutgifter för av landskapet
eventuellt upptagna allmänna finansieringslån, vilka utgifter
hittills förts bland "Diverse anslag". Vidare skulle under denna
huvudtitel observeras anslag för utbetalningar till landskapets
enskilda medel för vid den skattefinansiella avräkningen eventu-
ellt utom kolumn ställda inkomstposter. Formellt skulle man
kunna tänka sig att ett anslag för återbetalning av för mycket er-
hållna förskottsmedel även skulle vara behövligt, men då land-
skapsstyrelsen utgått ifrån att sådana återbetalningar i praktiken
icke kommer att ske, utan torde eventuellt för mycket uppburna
förskottsmedel få användas såsom förskottsmedel för det löpande
året, och då bland inkomsterna endast finnes ett gemensamt konto
för förskottsmedel och för slutliga avräkningsmedel, bleve ett dy-
likt anslag överflödigt. Under tolfte huvudtiteln skulle däremot
under skilt kapitel observeras även "Utgifter , vilka ej företräda
betalningar", varom i tillämpliga delar gäller vad som tidigare sagts an-

gående "Inkomster, vilka ej företräda betalningar". Under detta kapitel skulle sålunda noteras avkortade inkomstrester.

Sedvanlig detaljmotivering av förslaget till 1953 års budget.

Vid uppgörande av föreliggande förslag har landskapsstyrelsen med tillfredsställelse konstaterat att någon allmän förändring på pris- och lönemarknaden icke skett sedan förslaget till innevarande års budget framlades för landstinget. Denna stabilisering gör givetvis att var och en nu lättare än under de föregående åren kan göra en siffermässig jämförelse mellan årets budget och förslaget till 1953 års budget.

Under ovannämnda förhållanden kan det därför i första hand te sig omotiverat att slutsumman i föreliggande förslag överstiger slutsumman i årets budget jämte första tilläggsbudgeten, som huvudsakligast berodde på nytillkomna uppgifter enligt nya självstyrelselagen, med ungefär 85 miljoner mark. Men vid närmare granskning av förslaget finner man lätt huvudorsakerna därtill, ävensom att dessa hava sin givna förklaring. Vi skola i korthet angiva dessa orsaker.

Den största utgiftsökningen gäller kostnaderna för folkskol-

väsendet på landet, där höjningen är ca 44 miljoner mark. Av denna förhöjning hänför sig ungegär 24 miljoner till understöd och 15 miljoner till lån för byggande av folkskolbyggnader på landet. Motivering härtill återfinnes längre fram. Resten, eller ca 5 miljoner, beror i huvudsak på förhöjda lärarlöner, vilka förhöjningar överensstämma med motsvarande förhöjningar i riket.

För Ålands centralsjukhus, som beräknats vidtaga med sin verksamhet den 1.9.53, finnes för första gången anslag observerat i budgeten. Centralsjukhusets utgiftsbudget (1.9. - 31.12.) slutar på ungefär 23 miljoner mark. Avdrages härifrån den besparing på budgeten för Ålands allmänna sjukhus, som beror på att sistnämnda sjukhus beräknats upphöra med sin verksamhet den 1 september, då centralsjukhuset beräknas vidtaga med sin verksamhet, vilken besparing kan utgöra ca 6 miljoner mark, uppstår här en nettoutgiftsökning på 17 miljoner mark.

Såsom extra anslag för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten finnes i föreliggande förslag under 10 huvudtiteln observerat 24 miljoner mark, varom hänvisas till motiveringen längre fram. Avdrages härifrån de 2 miljoner mark, som i årets budget finnes observerat för reserv- och nödhjälpsarbeten, vilket anslag absor-

berats av det extra anslaget, uppstår här en nettoökning på 22 miljoner mark.

Summan av de ovannämnda ungefärliga nettoökningarna utgör 83 miljoner mark, och sålunda ungefär detsamma som skillnaden mellan årets budget inkl. första tilläggsbudgeten och föreliggande förslag. Givetvis förekommer dock även denna gång en mängd andra förskjutningar såväl genom utgiftsminskningar, t.ex. genom att anslaget för kolonisationskasselånen av längre fram nämnd orsak minskats med 5 miljoner, att anslaget för Vårdhemmet slopats, etc. som genom utgiftsökningar t.ex. genom den lönejustering uppåt, som gjorts i föreliggande förslag för en stor del av tjänstemännen. Sistnämnda lönejustering baserar sig på omreglering av statstjänstemännens löner och utgör icke en allmän löneförhöjning utan endast en s.k. groputjämning.

INKOMSTER.

I allmänhet tarva icke de budgeterade inkomsterna någon längre förklaring, enär de enskilda inkomstkontonas rubricering torde i regel vara förklarande nog.

Den under Ålands centralsjukhus observerade inkomsten för sanatoriets inklusive tuberkulosbyråns beräknade andel i gemensamma

driftskostnader med centralsjukhuset återfinnes som utgift i sanatoriets utgiftsbudget. På samma sätt återfinnes den under Ålands centralsanatorium observerade inkomsten för tuberkulosbyråns beräknade andel i gemensamma driftskostnader med sanatoriet och centralsjukhuset såsom utgift i tuberkulosbyråns utgiftsbudget. Dylika avräkningskonton mellan de tre sjukvårdsinrättningarna äro nödvändiga redan därigenom att kommunernas andelar i dem följa olika beräkningsgrunder, baserande sig på envars inkomster och utgifter.

Jämlikt grundläggningsbrevet och gällande stadganden skola kommunernas andelar i driftskostnaderna för de tre nämnda sjukvårdsinrättningarna uttaxeras först året efter verksamhetsåret. På grund härav finnes i det föreliggande förslaget inget inkomstanslag för kommunernas andelar i centralsjukhusets driftskostnader.

För de under 5 Avdelningen "Finansieringsinkomster" observerade fyra momenten på 1.000 mark utgöra de budgeterade beloppen endast vad man kunde kalla för minnesbelopp. Det är inkomstanslag, som omöjligt kunna kalkylerats, men vilka anslag dock nödvändigtvis böra finnas i budgeten för att överensstämmelse i uppställningen skall kunna nås mellan räkenskaper och budget. Även för finansförvaltningens å-

skådlighet äro dylika moment i budgeten av betydelse. Beträff
de särskilt anslaget för av landskapet upptagna finansieringsl
kan visserligen sägas, att dylikt anslag icke skulle behövas,
minstone sedan nya självstyrelselagen nu trätt i kraft. Men d
oaktat kan det ges fall, då tillfälliga finansieringslån kunna bl
nödiga. I slutklämmen till dessa motiveringar anhåller landska
styrelsen därför även om landstingets bemyndigande för landskap
styrelsen att vid behov, d.v.s. för utgiftsbudgetens förverkli-
gande, upptaga erforderliga finansieringslån.

UTGIFTER.

I Huvudtiteln.

Landstinget.

Allmänna landstingskostnader.

Då flere anslag under denna huvudtitel visat sig otillräcklig
bl.a. på grund av förhöjda arvoden, har justeringar verkställts
för att få budgeten så tillförlitlig som möjligt. Anslaget för
landskapets revisorer har i förslaget överförts från tidigare "Di
verse utfifter" till denna huvudtitel, dit det regelenligt bör
höra. För ekonomen-bibliotekarien har ett s.k. grundarvode an-
tecknats inom parantes ävensom för tillfället gällande indexför-

höjningsprocent, varigenom hennes arvode kan vid eventuell index-
förhöjning höjas på enahanda sätt som för innehavare av ordinarie
och extraordinarie befattningar. Av sistnämnda orsak observeras
anslaget som förslagsanslag. Det tidigare momentet "Allmänna
landstingskostnader" har uppdelats för tydlighetens skull i tvenne
moment "Folkpensions- och barnbidragspremier" och "Expensmedel".

2 Huvudtiteln.

Landskapsstyrelsen.

Centralförvaltningskostnader.

Följande lönejusteringar föreslås:

Biträdande landskapssekreteraren uppflyttas en löneklass till
28 löneklassen. Ifrågavarande tjänsteman har enligt det år 1949
uppgjorda klassificeringsförslaget i löneavseende jämförts med
yngre landssekreterare i högre avlöningsklass i riket. Sist-
nämnda tjänstemän hava i förslaget till riksbudget för 1953 före-
slagits uppflyttade från 27 till 28 löneklassen.

Landskapsforstmästaren uppflyttas en löneklass, likaså till 28
löneklassen. Enligt förenämnda klassificeringsförslag jämställes
forstmästaren i löneavseende med forststyrelsens instruktörer för
privatskogarna, vilka sistnämnda tjänstemäns löner föreslagits

justerade på detta sätt.

Landskapsagronomen uppflyttas en löneklass, likaså till 28 löneklassen. Landskapsstyrelsen har, såsom vid tidigare behandlingar av landskapsagronomens lön, ansett att denne bör hänföras till samma löneklass som landskapsforstmästaren.

Emedan landskapsarkeologen i klassificeringsförslaget ställts två löneklasser högre än intendent vid arkeologiska kommissionen, vilken föreslagits uppflyttad från 24 till 25 löneklassen, har landskapsarkeologen uppflyttats från 26 till 27 löneklassen.

Enligt klassificeringsförslaget ställes landskapes byggnadsinstruktör två löneklasser lägre än byggmästare vid lantbruksministeriets röjningsbyrå. Denna jämförelse anser landskapsstyrelsen dock vara krystad och olämplig, vartill kommer att förberörda statstjänsteman icke finnes angiven i rikets specialbudget. Landskapsstyrelsen anser att byggnadsinstruktören i löneavseende närmast borde jämställas med landskapets vägbyggmästare. Då sistnämnda tjänstemän, såsom senare framgår, föreslagits uppflyttade två löneklasser, föreslås att jämväl byggnadsinstruktören uppflyttas två löneklasser från 19 till 21.

Enligt klassificeringsförslaget ställes landskapsregistratorn-arkivarien en löneklass lägre än registratorn vid länsstyrelse i riket. Då sistnämnda statstjänstemän föreslagits uppflyttade fr 15 till 16 löneklassen, föreslår landskapsstyrelsen att landskaps-registratorn-

arkivarien uppflyttas från 14 till 15 löneklassen.

De yngre renskriverskebefattningarna vid länsstyrelserna i riket, med vilka befattningen som extraordinarie renskriverska vid landskapsstyrelsen varit jämställd, hava föreslagits ombildade till enbart renskriverskebefattningar, varvid de föreslagits uppflyttade från 8 till 9 löneklassen. Någon uppdelning av äldre och yngre renskriveskor skulle sålunda icke mera förekomma, utan skulle en gradering föreligga endast såtillvida att maskinskrivningstillägg kunde beviljas åt maskinskriverskor, som vid prov visat sig kunna prestera en viss hastighet. På grund härav har extraordinarie renskriverskan vid landskapsstyrelsen föreslagits uppflyttad från 8 till 9 löneklassen.

På grund av att telefonisten ålagts expedieringsuppgifter, har hon redan innevarande år uppflyttats från 8 till 9 löneklassen.

Som nytt anslag under avlöningar har observerats "Arkivarietillägg åt kanslisten". Detta tillägg motiveras därav, att kanslisten vid omändring i arbetsfördelningen erhållit ett merarbete, som icke anses kunna hänföras till förutsättningarna för kanslitjänsten. Beloppet motsvarar skillnaden mellan 13 och 14 löneklassen, beräknat enligt vederbörandes totala avlöning.

Jämlikt nya förvaltningslagen kommer, räknat från ingången av år 1953, antalet ledamöter att utökas från 4 till 6. På grund härav har anslaget för ledamöternas arvoden och resekostnader höjts från 1.050.000 mark till 1.500.000 mark.

På grund av väntade hyresförhöjningar har anslaget för hyra, lyse och städning höjts med 200.000 mark.

Till följd av stegrade tryckningskostnader och då årets anslag synes vara något för lågt, har anslaget för tryckningskostnader höjts med 200.000 mark.

Enär landskapets byggnadsinstruktör överflyttats från tidigare 9 huvudtiteln till denna huvudtitel, har anslaget för tjänstemännens resor och dagtraktamenten höjts med 200.000 mark.

3 Huvudtiteln.

Polisvården.

Polisinrättningen i Mariehamn.

Förslaget till budget för polisinrättningen överensstämmer i stort sett med innevarande års budget. På grund av besättandet av den nya överkonstapelstjänsten hava dock smärre justeringar gjorts. Anslaget för semestervikarieavoden har strukits, enär vederbörande tjänstgöra för varandra utan ersättning. Anslaget för expensmedel

har sänkts med 50.000 mrk med beaktande av att i motsvarande anslag för innevarande år en engångsutgift på 55.000 mark observerats. Rubriken för anslaget till telefonkostnader har ändrats så att under momentet även kan hänföras kostnader för anskaffning av nya telefoner, vilka kostnader tidigare påförts den gamla 11 huvudtiteln.

Polisväsendet på landet.

På grund av byggnadsverksamhetens omfattning i Sviby och Dalkarby (Ålands centralsjukhus, Strandnäs folkskola) har en stor mängd tillfälliga arbetare kommit till Jomala. Det har visat sig att bland dem ofta finnas efterlysta personer och över huvudtaget sådana som polisen i allmänhetens intresse borde kunna hålla under uppsikt. Till följd härav har det blivit nödvändigt att ordna dejourering med två poliskonstaplar anträffbara dygnet runt. För detta ändamål borde under semestertiden 1/6 - 1/9 nästa år, liksom fallet varit innevarande år, en extra poliskonstapel anställas.

Anslaget för landspolisernas resor har visat sig för litet, varför tilläggsanslag under de senaste åren hava utverkats. Av denna orsak föreslås att anslaget höjes med 120.000 mark.

Anslaget för telefonkostnader har, på samma sätt som för polisinrättningen i Mariehamn, ändrat lydelse, varjämte det visat sig för litet,

och därför höjts med 55.000 mark.

4 Huvudtiteln.

Hälso- och sjukvården.

Läkare.

I sin framställning med förslag till budget för 1952 yttrade landskapsstyrelsen beträffande distriktsläkarens tjänst bl.a. att distriktsläkartjänsterna i riket jämlikt lagen om allmän läkarvård av den 9 mars 1951 indragits räknat fr.o.m. 1 oktober 1951. För de områden, som haft distriktsläkartjänst, anses fr.o.m. sagda dag kommunalläkartjänster hava blivit inrättade i riket. Staten tillhöriga tjänstebostäder och mottagningsrum, vilka disponerats av distriktsläkaren, upplätos samma dag utan vederlag åt vederbörande kommuner eller sammanslutningar av kommuner att på villkor, som bestämdes av statsrådet, nyttjas såsom tjänstebostäder och mottagningsrum för kommunalläkare, såframt icke särskilda skäl ställde hinder i vägen för en sådan överlåtelse. De kommuner och sammanslutningar av kommuner, i vilka kommunalläkartjänster sålunda blevo inrättade, skulle senast 3 månader före lagens ikraftträdande (1 oktober 1951) för fastställelse ingiva lagstadgat reglemente ävensom utlåtande om transport av distriktsläkare till sålunda inrättad kommunalläkartjänst. För upprätthållande av dylika kommunalläkartjänster äro kommunerna eller sammanslutningar av kommuner berättigade att i årligt statsbidrag erhålla 2/3 av det belopp, som minst tillkommer läkare i grundlön, hela ålderstillägget samt 2/3 av det fastställda penningvärdet av läkarens naturaförmåner. Minimigrundlönen utgår i regel efter 18 löneklassen, men kan i glest befolkade och mindre bemedlade trakter utgå till högre belopp, dock högst efter 31 löneklassen. Ovannämnda system har emellertid ännu icke införts beträffande distriktsläkartjänsten på Åland. Tills klarhet vunnits, huru saken lämpligast bör ordnas, borde det nuvarande systemet få gälla. Landskapsstyrelsen föreslår därför att anslag för distriktsläkartjänsten observeras i 1953 års budget enligt hittills tillämpade principer.

Då anslaget för Kumlinge läkarbåt, vilket anslag belastats även av indirekta kostnader, såsom för båtförarens arvoden och dagtraktamenten, visat sig otillräckligt, har anslaget föreslagits förhöjt med 50.000 mark.

Ålands centralsjukhus.

Enligt entreprenadkontraktet för byggande av andra etappen av Ålands centralsjukhus skall sagda sjukhus vara färdigbyggt till

den 1.9.53. Tillsvidare finnes ingenting, som skulle tyda på försening och därför har sjukhuset vid uppgörande av detta förslag beräknats vidtaga sin verksamhet sagda 1 september.

Vid uppgörandet av centralsjukhusets budget hava givetvis flere svårigheter förekommit. Vid fastställandet av löneklasser har landskapsstyrelsen dock haft stor hjälp av det förslag, som i rikets budget uppgjorts för Nord-Karelens centralsjukhus, vilket sjukhus väntas bliva färdigt vid utgången av år 1953. I regel komma tjänstemännen vid centralsjukhuset att tillsättas först, när sjukhuset vidtager med sin verksamhet, men i några fall komma de såsom av förslaget framgår, ~~xxxxxxxxxx~~ att tillsättas något tidigare för att kunna utföra erforderliga organisationsarbeten m.m. till dess sjukhuset öppnar sina portar.

Ålands centralsanatorium.

Den för innevarande år fastställda budgeten för centralsanatoriet, i vilken budget jämväl intogs tuberkulosbyråns utgifter, har visat sig tämligen hållbar. På grund härav har sanatoriets budget kunnat uppgöras på basen av årets budget. Så snart centralsjukhuset vidtager med sin verksamhet, kommer ett antal kostnadsposter att försvinna från sanatoriets budget genom att de i stället in-

föras i centralsjukhusets budget. För sådana gemensamma kostnader för dessa båda sjukhus finnes i stället i sanatoriets budget upptaget ett beräknat anslag för sanatoriets samt tuberkulosbyråns andel däri. Ett dylikt avräkningsanslag är nödvändigt redan genom de olika beräkningsgrunder, som skola tillämpas beträffande kommunernas deltagande i kostnaderna för respektive verksamhet.

I några fall har lönejusteringar emellertid föreslagits. Sålunda har översköterskan föreslagits uppflyttad från 16 till 18 löneklassen. Den vid centralsjukhuset anställda översköterskan kommer enligt förslaget att hänföras till 18 löneklassen, i vilken löneklass jämväl översköterskan vid Nord-Karelens centralsjukhus placerats. Med beaktande av att översköterskan vid centralsanatoriet jämväl har att verka som operationssköterska och dessutom ensam har hand om sanatoriets apoteksförråd, och då dessutom hänsynen till riskmomentet för personal vid sanatorier brukar medföra högre avlöningar vid sanatorier än vid lasarett, har landskapsstyrelsen ansett ifrågavarande förhöjning motiverad. Likaså har i förslaget nattsköterskan uppflyttats två löneklasser från 11 till 13. Detta har sin orsak däri att hennes arbete som nattsköterska är helt självständigt och lika ansvarsfullt som en avdelningsskö-

terskas arbete. Sistnämnda är sedan tidigare placerad i 13 löneklassen. Kostnaderna för ambulerande köksbiträdet har under innevarande år erlagts ur landskapsstyrelsens dispositionsmedel, enär sådan befattning icke medräknades vid uppgörandet av årets budget. I detta förslag har ett skilt anslag observerats för ifrågavarande befattningshavare. Då det under året visat sig nödvändigt att också hava en ambulerande avdelningssköterska, har för denna ett anslag observerats. Då den ordinarie kontorspersonalen, vilken blir gemensam för lasarettet och sanatoriet, kommer att anställas först vid ett senare skede, har i detta förslag observerats ett belopp på 76.500 mark för anställande av en tillfällig halvtidsanställd kontorist.

Anslaget till landskapsstyrelsens disposition för centralsanatoriet har upptagits till 600.000 mark med tanke på att detta anslag kommer att utnyttjas även till att bestrida kostnaderna för gårdskarl och städerska vid Vårdhemmet, så länge detta användes som sanatoriets personalbostad.

Ålands tuberkulosbyrå.

Såsom tidigare nämnts, har tuberkulosbyrån, bl.a. på grund av de nyssnämnda olikheterna beträffande kommunernas deltagande i

centralsjukhusets, centralsanatoriets och tuberkulosbyråns kostnader, erhållit i förslaget skild budget. Även här finnes ett avräkningskonto för tuberkulosbyråns beräknade andel i gemensamma kostnader med de båda ovannämnda sjukhusen.

Ålands allmänna sjukhus.

Enär centralsjukhuset beräknats börja sin verksamhet den 1.9.53, har budget för Ålands allmänna sjukhus uppgjorts endast för tiden 1.1. - 31.8.53. För den händelse centralsjukhuset icke inom beräknat tid kan börja sin verksamhet, skulle landskapsstyrelsen vara berättigad att anvisa för centralsjukhuset budgeterade medel till fortsättande av Ålands allmänna sjukhus' verksamhet.

Kumlinge sjukstuga.

Såsom landskapsstyrelsen redan i sin framställning med förslag till budget för 1952 anförde, föreskriver lagen om indragning av distriktssjukhus och sjukstugor, given den 9 mars 1951, bl.a. att verksamheten vid staten tillhöriga distriktssjukhus och sjukstugor i deras egenskap av statens inrättningar upphör senast med utgången av år 1951. Då emellertid jämlikt samma lag åt de kommuner eller kommunala sammanslutningar, till vilka sjukstugor överlåtits, erlägges under en tid av fem år till kostnaderna för

grundande av kommunala sjukhus ett statsbidrag till det belopp som återstår, sedan från kostnaderna avdragits sjukhusets inkomster, anser landskapsstyrelsen det vara sannolikt att kostnaderna för Kumlinge sjukstuga även för år 1952 och 1953 skola kompenseras.

Särskilda anslag.

De under denna huvudtitel observerade anslagen äro till sin storlek i stort sett lika med årets anslag. Landskapshälsosysters-barnmorskans resekostnadsanslag sänktes i årets budget, enär hon viss tid skulle vara på tjänstledighet. Det i förslaget upptagna anslaget är detsamma som i 1951 års budget. På grund av förhöjda bidrag har anslaget för Grelsby sjukhus höjts med 500.000 mark.

5 Huvudtiteln.

Undervisnings- och bildningsväsendet.

Ålands lyceum.

I överensstämmelse med förslaget till riksbudget hava följande lönejusteringar föreslagits:

Äldre lektorerna hava uppflyttats från 24 respektive 23 löneklassen till 26 resp. 25. Yngre lektorerna hava uppflyttats från 21 till 23 löneklassen. Gymnastikläraren och -lärarinnan hava

uppflyttats från 18 till 19 löneklassen. Teckningslärarinnan har uppflyttats från 14 till 16 avlöningsklassen.

Arvodet för en städerska och arvodet för en biträdande städerska hava slopats och i stället har observerats ett förslagsanslag för städning, stort 230.000 mark. I det fall, där städerskor vid motsvarande skolor i riket äro anställda såsom extraordinarie befattningshavare, hänföras de, då de utföra fulla arbetsdagar (8 timmar), till löneklass 4. För en sådan skulle lönen med nuvarande indexförhöjningsprocent jämte dyrortstillägg och 3 ålderstillägg bliva 229.980 mark per år.

Förhöjningen av anslagen för timlärare och tjänstgöringsarvodena och för parallellklassernas upprätthållande beror på justeringen av placerandet i löneklasser samt på att antalet parallellklasser ökats från 4 till 5. För den händelse att flere ordinarie lärare kunde anställas, lärarbristen är dock stor, föreslår landskapsstyrelsen att nu nämnda anslag kunde disponeras även för detta ändamål.

Anslaget för diverse utgifter har visat sig för knappt. Då tryckningskostnaderna slukar en avsevärd del av detta anslag, har landskapsstyrelsen i detta budgetförslag upptagit ett skilt

anslag för tryckningskostnader.

Folkskolväsendet.

I överensstämmelse med förslaget till riksbudget har folkskolinspektören uppflyttats från 25 till 26 löneklassen.

Såsom förberedande förslag till budget för folkskolväsendet har folkskolinspektören inlämnat följande skrivelse:

Se allegat: "Förslag för landskapsbudget 1953".

Såsom av detta förslag framgår anser folkskolinspektören att byggnadsanslagen avsevärt borde höjas. Jämfört med de för innevarande år fastställda budgetanslagen skulle för byggnadsanslagens andel en förhöjning på ca 24 miljoner mark sålunda uppstå. Då landskapsstyrelsen åtminstone så här långt på förhand icke kan jäva folkskolinspektörens påstående om av kommunerna önskade nybyggen och om att byggnadsrestriktionerna förmodligen komma att utebli 1953, har landskapsstyrelsen icke ansett sig hava orsak att frångå folkskolinspektörens förslag beträffande anslagens storlek.

Beträffande lärarlönerna har folkskolinspektören i sitt ovanintagna förslag utgått ifrån de i riket föreslagna förhöjningarna, varför förslaget även till denna del godtagits av landskapsstyrelsen. Beträffande anslaget för folkskolinspektörens resekostnader

Allegat: "Förslag till landskapsbudget 1953".

V Ht. Folkskolväsendet.

II:1.	Folkskolinspektören:		
	(föreslagen förhöjning till 26 lönekl. beräknad)		
	grundlön	465.300:-	
	ålderstillägg	117.900:-	
	dyrortstillägg	15.900:-	
	indextillägg	90.000:-	689.100:-
2.	Semestervikarie		35.000:-
3.	.. (Riket höjt, i medeltal 233.000:-)		230.000:-
4.			36.410:-
	Landskapsbidrag för folkskolväsendet.		
5.	(380 el. å 5.000 = 1.900.000:-)		2.000.000:-
6.	(12x2.433.060 + 5% förhöjn. - en löneökl. - = 30.656.550:-)		31.000.000:-
7.	(12x115.685 + 5% = 1.457.600:-)		1.600.000:-
8.	(12x440.740 + 5% = 5.553.300 + nya åld.t.)		5.750.000:-
9.	(12x497.420 + 5% = 5.969.000 + ökning)		6.200.000:-
10.	Byggnadshjälp ... [1]	minst	40.000.000:-
11.	Tilläggsunderstöd åt fattiga och glest befolkade kommuner för anskaffande av folkskollokaler [1] (mom. omplacerat i likhet med riksbudgeten)		15.000.000:-
12.	Understödsanslag ...		18.000.000:-
13.	Extra understöd		2.000.000:-
	Särskilda utgifter.		
14.	Till sommarrekreation		120.000:-
15.			30.000:-
16.			30.000:-
17.			50.000:-
18.	Diverse utgifter (Sjukunderstöd åt lärare m.m.) (nytt mom.)		30.000:-

II:2 Amorteringslån för landskommunernas folkskolbyggen 30.000:-

1) Undantagslagen 27.6. 1950 angående understöd för folkskolbyggen (FFS 308/50) upphör att gälla med detta års utgång och skolbyggnadsverksamheten förefaller att kunna bli betydligt friare än åren 1950-52; huru saken kommer att ordnas är dock ännu oklart. Om ordinarie bestämmelser blir gällande eller om en viss frihet inträder kommer många kommuner att sätta i gång med byggen. Karlby och Strandnäs byggen behöver stora tillskott, Lemland, Åva, Seglinge, Ytternäs och Finby önskar och behöver nödvändigt bygga, eventellt blir också Degerby, Sottunga, Vårdö och Östergeta aktuella. Byggnadsbehovet är i landskapet för tillfället mycket stort, och på ett litet område kan fluktuationerna mellan olika år bli stora. Om ordinarie lag blir gällande har kommunerna laglig rätt till skäligt bidrag enligt sitt ekonomiska läge oberoende av huru många andra kommuner som samma år råkar anhålla om bidrag; vi har också här betydligt svårare att få tillskottsanslag, medan i riket i detta fall medel helt enkelt kan anvisas av statsrådet. Som förslagsanslag skulle enligt dessa beräkningar nästa år behövas (40)-50 miljoner i ordinarie bidrag och i extra bidrag 15 (-18) miljoner samt för amorteringslån minst 30 miljoner. Här kan då någon proportion till riksbudgeten icke iakttagas utan det är i bidragens procentsatser som skälig överensstämmelse med riket skall iakttagas vid beräkning av vad kommunerna rimligen kan räknas ekonomiskt bära.

Mariehamn den 24 september 1952.

Erik Bertell.

har landskapsstyrelsen dock icke kunnat förena sig med det av folkskolinspektören uppgjorda förslaget. Då i riket finnas 39 folkskolinspektörer och anslaget för deras resekostnader observerats till 9,1 miljoner mark i förslaget till riksbudget för 1953, blir anslaget per inspektör i riket visserligen i medeltal 233.000 mark. Emellertid måste man vid en sådan jämförelse beakta att distrikten i riket äro i medeltal avsevärt större än Åland och att resekostnaderna där sålunda måste bliva större även om man tager i beaktande vår skärgårdsnatur och därav föranledda högre resekostnader per kilometer. Dock bör man även här beakta att t.ex. Nord-Finland med sina långa avstånd har en avsevärd byggnadsverksamhet med åtföljande större övervakningsskyldighet för inspektörerna. Man bör också räkna med att det i riket finnes 15.000 folkskollärare och sålunda i medeltal 385 per inspektör, medan vi hos oss hava 161 lärare på en inspektör eller sålunda blott 41,8 % av antalet folkskollärare per inspektör i riket. Jämfört med årets riksbudget utgör förhöjningen i förslaget till riksbudget för 1953 5,8 %. En förhöjning med samma procent av anslaget i innevarande års landskapsbudget skulle göra 9.860 mark, varför anslaget för 1953 då skulle bliva 179.860 mark. Detta an-

slag skulle utgöra 1,98 % av rikets motsvarande anslag. Jämfört med medeltalet resekostnader per inspektör i riket skulle det utgöra 77,2 %. Landskapsstyrelsen föreslår på grund av det ovansagda, att anslaget för folkskolinspektörens resekostnader observeras till 180.000 mark. Anslaget skulle, såsom hittills, vara förslagsanslag, varför landskapsstyrelsen på särskild ansökan av folkskolinspektören kan bevilja honom överskridningsrätt, såvida skäl därtill anses föreligga.

Övriga anslag under denna huvudtitel hava observerats till av folkskolinspektören föreslagna belopp.

Ålands sjöfartsläroverk.

I överensstämmelse med rikets budgetförslag hava följande löne-justeringar föreslagits:

Vid navigationsskoleavdelningen: överläraren har uppflyttats från 25 till 26 löneklassen och lektorerna från 23 till 24 löneklassen.

Vid maskintekniska avdelningen: lektorerna hava uppflyttats från 26 respektive 25 till 27 respektive 26 löneklassen.

I årets budget är anslaget för kanslist vid maskintekniska avdelningen stort 62.500 mark. Rektorn för läroverket har anhållit

att anslaget måtte observeras för heltidsanställd kanslist, varvid han förmenat att så är fallet vid de maskintekniska skolorna i riket. Detta torde emellertid icke vara riktigt beträffande de mindre tekniska skolorna. Sålunda hava de tekniska skolorna i Lahtis och Villmanstrand, där tre lektorer finnas i vardera, i 1952 års specialbudget endast ett gemensamt anslag för tillfällig kanslihjälp och för vaktmästarens avlöning. Vid jämförelse med de sistnämnda anslagsbeloppen har landskapsstyrelsen dock ansett sig kunna förorda en förhöjning av anslaget för kanslisten vid maskintekniska avdelningen till 96.000 mark.

Anslaget för justering av tim- och tjänstgöringsarvodena hava observerats, enär justeringen av placeringen i löneklasser icke medräknats, då skolan uppgjort sitt budgetförslag.

Ålands yrkesskola.

Såsom i den allmänna inledningen nämndes, har Ålands yrkesskola i detta förslag erhållit en specificerad budget. Då skolan är ny och då budgeten nu för första gången upptagits i specificerad form, är det givet att oförutsedda behov kunna förekomma i högre grad ävensom att anslagen i övrigt kunna behöva justeras. Av denna anledning har till landskapsstyrelsens disposition för skolan ob-

serverats 200.000 mark.

Ålands folkhögskola.

Sedan landskapet numera övertagit Ålands folkhögskola, är det nödvändigt att även denna skolas budget upptages i specificerad form i landskapsbudgeten. På grund härav gäller även beträffande denna skolas budget att densamma kan måsta justeras, varför i förslaget upptagits till landskapsstyrelsens disposition för skolan ett anslag på 150.000 mark.

Anslaget för byggnadernas underhåll innefattar följande tilltänkta underhållsarbeten:

1) Yttre målning (vanlig rödfärgning , fodringarna oljefärg), skolbyggnaden och kavaljersflygeln	170.000	mark
2) Genomtryckt korkmatta i skolans kök	40.000	"
3) Ny diskbänk i skolans kök	20.000	"
4) Reparation av skolans mottagningsrum, elevrum m.m.	100.000	"
5) Diverse reparationer	70.000	"
Summa	400.000	mark

Ålands lantmannaskola.

Föreståndaren och andre läraren hava, såsom i riket, uppflyttat

Allegat:"Budgetförslag för Jomala gård för 1953".

Inkomster.

12000 kg. spannmål å 30:-		360.000:-
15000 " sockerbetor 6:-		90.000:-
För mjölk		400.000:-
Slaktdjur		60.000:-
Vattenkörning till skolan		24.000:-
Fiskevattenarrende		12.000:-
Försöksfältets arrende		45.000:-
Skogsförsäljning		150.000:-
Hyra		36.000:-
Diverse inkomster		123.000:-
		1.300.000:-

Utgifter.

Löner:		
Förvaltararvode	74.520:-	
Arbetsledare	192.000:-	
Stalldräng	210.600:-	
Deja	154.800:-	
Tillfälliga arbetare	150.000:-	
Semesterarvode	20.000:-	
Folkpension o.barnbidrag	42.000:-	843.920:-
Skogsavverkning och kultur		50.000:-
Skatter o. onera		80.000:-
Frövaror, betningsmedel, ogräsbekämpning m.m.		40.000:-
Bigödsel		60.000:-
Kraft och belysning		60.000:-
Smide och underhåll av maskiner och redskap		50.000:-
Diverse och oförutsedda utgifter		116.080:-
		1.300.000:-

en löneklass.

Kosthållerskans arvode har justerats med hänsyn till att detta arvode icke blev justerat 1951 i samband med de allmänna lönejusteringarna.

Som känt behöver skolans byggnader undergå fortgående ganska stora reparationer. I detta budgetförslag har observerats 300.000 mark för ändamålet.

Under kapitlet Ålands lantmannaskola har i detta förslag observerats jämväl utgifterna för skollägenheten på Jomala gård. Landskapsstyrelsen har ingående diskuterat behovet av denna skollägenhet i den utsträckning den hittills förefunnits ävensom frågans ordnande med hänsyn till att landskapet övertagit äganderätten till själva lägenheten. Härvid har landskapsstyrelsen dock kommit till den slutsatsen, att skollägenheten tillsvidare skall få vara sådan den nu är. För att få bättre överblick över Jomala gårds verksamhet har landskapsstyrelsen ålagt förvaltaren att i samråd med lantbruksavdelningens bokföringskonsulent upplägga en fullständig lantbruksbokföring. Det av landskapsstyrelsen godkända förslaget till specialbudget för Jomala gård är av följande lydelse:

Se allegat: "Budgetförslag för Jomala gård för 1953".

Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

I konformitet med förslaget till riksbudget för 1953 hava såväl vävlärarinnan som sömnadslärarinnan uppflyttats från 12 till 13 löneklassen.

Ålands ambulerande lanthushållsskola.

Även lärarinnorna vid denna skola hava uppflyttats liksom i riket från 12 till 13 löneklassen.

Anslaget för undervisningsmaterial har kombinerats med anslag för inventarier och höjts med 60.000 mark i och för anskaffning främst av mera tidsenhetliga köksinventarier.

Fornminnesvården.

Anslaget till landskapsstyrelsens disposition för museiändamål har höjts med 50.000 mark, enär hyrorna med all sannolikhet kommer att stiga 1953. Ett nytt blankettskåp, som kostar 27.000 mark, behöver anskaffas.

Anslaget för fornminnesvården, som huvudsakligast användas till bekostande av grävningar och restaureringsarbeten, föreslås höjt med 50.000 mark. Detta anslag har under tidigare år regelbundet överskridits.

Anslaget för vården av Bomarsunds fästningsruiner har höjts med

55.000 mark särskilt med hänsyn till att övre kassematten vid Brännklintstornet läcker, varför den måste tätas. Beloppet, som ej erfordras för annat, användes för förbättrande av vägen upp till Djävulsberget.

Förhöjningen av anslaget för publiceringsverksamheten motiveras särskilt med de förhöjda tryckningskostnaderna.

Socialt bildningsarbete.

Biblioteksinspektörens avlöning utgår i form av arvode. För att möjliga indexförhöjningar skola kunna räknas biblioteksinspektören till godo på samma sätt som för de i löneklass placerade tjänstemännen, har inom parentes angivits ett s.k. grundarvode, som sedan höjes med för tiden gällande indexförhöjningsprocent. Av denna orsak har anslaget även betecknats såsom förslagsanslag.

För tydlighetens skull hava biblioteksinspektörens resekostnader observerats under skilt moment. Tidigare hava dessa kostnader påförts anslaget för bidrag till biblioteken.

Biblioteksinspektören räknar med att kommunerna så gott som över hela linjen komma att öka sina anslag för folkbiblioteken, varför anslaget för bidrag till biblioteken höjts till 700.000 mark.

Särskilda anslag.

Anslaget för främjande av vetenskapliga, litterära och konstnärliga strävanden har höjts med 200.000 mark. Ålands sjöfartsmuseum har till landskapsstyrelsen inkommit med anhållan om ett understöd stort 300.000 mark ur 1953 års budget för uppbyggande och iordningställande av museet. Museets ledning har för avsikt att göra enahanda anhållan för några år framåt till dess museet blir färdigt och kan för allmänheten upplåtas. Det understöd, som begäres, är blott en liten procent av de kostnader, som ledningen beräknar att ännu måste nedläggas för museets iståndsättande. Landskapsstyrelsen anser det vara en beaktansvärd kulturgärning, som på privat väg åstadkommits genom upprättande av ett sjöfartsmuseum i Mariehamn, varför landskapsstyrelsen förordar det begärda understödet. Då anslaget eljest synes väl förslå, torde en förhöjning av 200.000 mark vara tillräcklig.

Den nuvarande Kock- och stuertskolan arbetar för närvarande i alltför trånga och ändamålsenliga lokaler, varav givetvis undervisningen blir lidande. En förbättring av undervisningslokaliteterna är därför att aktuellt spörsmål, men om denna förbättring skall komma till stånd genom Stiftelsens för Sjömanshemmet eller

genom landskapsstyrelsens åtgärd är en fråga, som tillsvidare icke fattats beslut i. Möjligt är att det kommer att visa sig nödvändigt att övertaga skolan i landskapets regi och då kommer den sannolikt att sammanföras med antingen sjöfartsläroverket eller yrkesskolan. Då dessa spörsmål emellertid ännu icke blivit avgjorda, har landskapsstyrelsen i detta budgetförslag icke på annat sätt tagit hänsyn därtill än att anslaget föreslagits ombildat till förslagsanslag.

Till understöd för främjande av idrotten har i förslaget observerats ett anslag, som med 400.000 mark understiger anslaget i årets budget. I rikets budgetförslag är anslaget visserligen oförändrat, men då landskapsstyrelsen vid uppgörande av förslaget i årets budget hade beaktat i riket under tidigare år gjorda överskridningar, anser landskapsstyrelsen det vara riktigt att nu sänka anslaget i proportion därtill.

Anslaget stipendier och understöd för högskolestudier har i rikets budgetförslag ombildats till fast anslag, enär ifrågavarande stipendier och understöd kunna beviljas endast inom ramen för det i budgeten observerade anslaget. På grund härav föreslås sagda moment ombildat till fast moment. Momentets slutsumma för-

blir oförändrad.

För byggande av lillstugan i Kastelholm har i förslaget denna gång observerats 200.000 mark. På grund av det forcerade färdigställandet av lillstugan har Ålands folkminnesförbund nödgats ikläda sig en skuld på över 500.000 mark. Då anslagen i landskapsbudgeten för allmänt kulturfrämjande ändamål icke kunna anses stå i för hög proportion till motsvarande anslag i riket, har landskapsstyrelsen förordat Ålands folkminnesförbunds ansökan om ovannämnda anslag på 200.000 mark.

På grund av stegrade underhållskostnader för Betania församlings läsesal för sjömän, har anslaget för sagda läsesal föreslagits förhöjt med 15.000 mark till 50.000 mark.

Vid ett på Delegationens för Ålands lantmannagillen initiativ den 20 sistlidne september sammankallat diskussionsmöte fattade de närvarande representanterna, vilka företrädde 14 olika organisationer på Åland, beslut om att en hela landskapet omfattande utställning skulle anordnas år 1956. Den planerade utställningen skulle erhålla i stort sett samma omfattning som 1936 års utställning. Större utrymme skulle dock reserveras för de kulturella och samhällsuppbyggande strävandena. Enär de organisationer, vilka tagit

initiativet till denna planerade utställning, icke hava sådana ekonomiska resurser, att de skulle kunna uppträda som garanter för utställningens ekonomi, har diskussionsmötet vänt sig till Ålands landskapsstyrelse med anhållan om att landskapsstyrelsen hos Ålands landsting måtte utverka ett garantibelopp på 2.000.000 mark samt dessutom fr.o.m. år 1953 ett årligt anslag om 100.000 mark för täckande av löpande planerings- och organisationskostnader. Landskapsstyrelsen har vid behandlingen av dessa ärenden ansett sig kunna förorda ifrågavarande ansökan. På grund härav har i detta budgetförslag observerats 100.000 mark för ifrågavarande utställning, vilket anslag sedan skulle observeras även i budgeterna för 1954-1956. Samtidigt härmed anhåller landskapsstyrelsen om rätt att på villkor, som av landskapsstyrelsen bestämmas, ställa en garantisumma, stor 2.000.000 mark, för utställningens genomförande. Sagda garantisumma skulle observeras först i 1956 års budget.

På initiativ av Ålands Ungdomsförbund hava de åländska kulturföreningarna beslutat att gemensamt anordna hela landskapet omfattande kulturdagar under tiden 25-29 mars 1953. Dessa kulturdagar komma att förläggas i Mariehamn och kommer programmet att

förutom föredragstillfällen och programfester att omfatta även utställningar av olika åländska alster. Genom att samtliga in landskapet verkande kulturföreningar beredas tillfälle att del i kulturdagarnas program och utställningar, hoppas man på att na belysa det åländska kulturlivet i dess olika former. Framf allt kommer den åländska allmogekulturen att få en framträdand plats. För att kunna finansiera dessa kulturdagar har arbetsu skottet anhållit att 200.000 mark måtte upptagas i landskapets budget för år 1953 att utges såsom understöd. Dessutom har ar betsutskottet anhållit om en garantisumma, stor 250.000 mark, vilket belopp skulle användas endast i den händelse att kultur dagarna komma att gå med ekonomisk förlust. Landskapsstyrelse har för sin del förordat även denna ansökan, varför i detta bu getförslag upptagits dels 200.000 mark såsom bidrag och dels 250.000 mark för att på villkor, som av landskapsstyrelsen bestämmas, ställas som garantisumma för ifrågavarande kulturdaga

6 Huvudtiteln.

Näringarnas främjande.

Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamhet

Den under lantbruksavdelningen lydande byggmästaren, vilken

ställdes innevarande år, hänfördes vid tjänstens besättande till samma löneklass som äldre byggmästare vid lantbruksingeniörsdistrikten. Då sistnämnda statstjänstemän föreslagits uppflyttade från 19 till 21 löneklassen, föreslås motsvarande uppflyttning för landskapets ifrågavarande byggmästare.

Vid tidigare omnämnt klassificeringsförslag ställas landskapets ordinarie jordbruksinstruktörer fyra löneklasser lägre än assistenter vid agrikulturekonomiska kontrollanstalten. En sådan jämförelse anser landskapsstyrelsen icke vara väl funnen. Därtill kommer att dessa tjänstemän i förslaget, på grund av de arbetsuppgifter de numera erhållit, ombildats till husdjurs- respektive bokföringskonsulentbefattningar. På grund av de arbetsuppgifter, som ifrågavarande tjänstemän sålunda hava sig förelagda, anser landskapsstyrelsen att de borde uppflyttas två löneklasser från 19 till 21, vilket skulle vara en löneklass högre än vad klassificeringsförslaget förutsätter. Härigenom skulle ifrågavarande landskapstjänstemän, liksom även tidigare varit fallet, komma att hänföras till samma löneklass som landskapets vägbyggmästare, vilka likaså föreslagits uppflyttade från 19 till 21 löneklassen.

Landskapets ordinarie trädgårdskonsulent har i klassificering
förslaget jämförts i löneavseende med lärare i trädgårdsskötsel
1:kl. vid statens läroanstalter för huslig ekonomi. Sistnämnda
statstjänstemän hava föreslagits uppflyttade från 15 till 16 lön
klassen, varför även landskapets ordinarie trädgårdskonsulent fö
slås uppflyttad på enahanda sätt. Då landskapets biträdande trä
gårdsinstruktör hittills placerats i samma löneklass som ordinar
trädgårdskonsulenten, föreslås att jämväl trädgårdsinstruktören
uppflyttas från 15 till 16 löneklassen.

För jordförbättringsarbeten har observerats samma belopp som i
årets budget inkl. första tilläggsbudgeten.

I likhet med i rikets budget har ett särskilt anslag för täck
dikningsarbeten upptagits.

Ur anslaget för ny- och betesodlingspremier kommer under år 1
att beviljas bidrag även för stenröjning. Förfarandet är detsam
som i riket.

Anslaget för jordbrukets samt häst- och boskapsskötselns frä
jande har höjts med 250.000 mark med tanke på att anslagen för
lanthushållningens specialföreningar tidigare icke höjts i den
mån inflationen hade motiverat.

Allegat: "På uppdrag .....".

På uppdrag av Ålands lantbruksförsöksutskott får undertecknad utskottets sekreterare härmed inlämna inkomst- och utgiftsförslag för den åländska försöksverksamheten för år 1953.

Inkomster.

Försäljning av frö	20.000:-
	20.000:-

Utgifter.

Anläggnings- och underhållskostnader	50.000:-
Konstgödsel och utsäde	20.000:-
Försöksledarens arvode	84.000:-
Övrig arbetskraft	200.000:-
Försöksresultatens publicering	10.000:-
Telefon och post	15.000:-
Arrendeavgifter	45.000:-
Diverse utgifter	6.000:-
	430.000:-

Uti posten för anläggnings- och underhållskostnader som blivit fastställd till 50.000 mark må främst observeras ca 20.000 till installering av el.ljus i försöksrummet och tröskhuset för att möjliggöra en längre arbetsdag under den brådaste arbetstiden på hösten vid tröskningen av försöken. Vidare borde en tröskverksrem anskaffas.

Vid anläggning av försök med vallväxter och vid en nyindelning av Jomala gårds skiften, med en särskild försökscirkulation, varom beslut fattades vid försöksutskottets senaste sammanträde, kommer man att bli tvungen anlägga nya stängslen och anskaffa nytt stängselmaterial. Därjämte borde i någon mån de gamla inventarierna förnyas.

Posten försöksledarens arvode har blivit höjd till 7.000 mark i månaden för att motsvara den allmänna lönestegringen. Då försöksfältet startades var arvodet 500 mark i månaden, nu har detta två år varit 5.000 mark, men då lönerna sedan 1939 stigit ca 13 gånger skulle detta motivera den föreslagna förhöjningen.

Posten för övrig arbetskraft har höjts till 200.000 mark för att man skall kunna anställa ett mera kvalificerat försöksbiträde, helst från Åland, som kunde bli stadigvarande och sålunda inkommen i arbetet, vilket i hög grad skulle underlätta försöksledarens åligganden.

Övriga poster ha blivit fastställda ungefär vid det tidigare och fordra alltså ingen närmare motivering.

Jomala 14.9.1952.

Hj. Selenius.

Allegat: "Budget för Ålands Fruktförsök för år 1953".

A. Anläggningskostnader:

1. Inköp av motorspruta med tillbehör för bekämpande av växtsjukdomar 150.000:-
2. Fruktkällargolvets förstärkning, cementavslipning 35.000:-
3. Inhägnadens förstärkning, tråd- och nätanskaffning, stolpar, spik m.m. 30.000:-
4. Uppförande av en 95 m. lång stödmur av på platsen befintlig otuktad sten 25.000:-
5. Nyanskaffning av handredskap, fruktlådor, förpackningsmaterial 25.000:- 265.000:-

B. Underhållskostnader:

6. Markbrukning och ogräsbekämpning 230.000:-
7. Trädens skötsel, beskärning, bindning och bekämpande av växtsjukdomar, fruktens nedtagning, lagring o. packning 120.000:-
8. Inköp av växtskyddsmedel 25.000:-
9. Konstgödselanskaffning 35.000:-
10. För ledning, observation och rapportgivning av försöksverksamheten 32.000:- 442.000:-

707.000:-

Godby, den 8 september 1952.

Fridtjof Mörn.

Motivering till budgetförslag för Ålands Fruktförsök för 1953.

Under rubriken anläggningskostnader p 2 har beloppet för fruktkällargolvets förstärkning höjts med 10.000 mark, då såväl material som arbetskostnad stigit jämfört med föregående år med minst detta belopp. Med enahanda belopp och av samma orsaker har beloppen i p 3 och 5 höjts med vardera 10.000 mark. Under p 4 har uppförts den beräknade kostnaden för uppförande av en lågstensättning vid övre väglinjen å 25.000:-

P. 2, 3 o. 5 = 30.000:- 55.000:-

Under rubriken underhållskostnader var beloppet för 1952 mk. 258.000:-

Därtill beviljades för omplantering 150.000:- 408.000:-

Den direkta omplanteringskostnaden faller bort för 1953, men i stället fordrar omplanteringsträden ökad vård och skötsel för att detta arbete skall medföra åsyftat resultat. Före utgången av innevarande år fordras sannolikt ett tilläggsanslag 34.000:-

Då det från tidigare år visat sig att budgetförslaget för underhållet varit otillräckligt samt för undvikande av återkommande anhållanden om tilläggsanslag har de olika posterna höjts till det belopp, som budgetförslaget och tilläggsanslaget sammanräknat utgjort.

Den genom fruktförsäljningen beräknade inkomsten 100.000:-

Godby, den 15 september 1952.

Fridtjof Mörn.

Ålands Landskapsstyrelse,

Mariehamn.

Med anledning av landskapsagronomens anmodan att inkomma med motivering, varför den genom fruktförsäljning beräknade inkomsten vid Godby Fruktförsök för år 1953 angivits så lågt som 100.000 mark får jag godhetsfullt meddela följande:

Efter den senaste vår företagna omplanteringen av ca 200 ex. av de äldre mest avkastande träden måste självfallet skörden från hela försöksfältet beräknas bliva mindre under närmast kommande år. Efter omplantering av så gamla träd, som i detta fall företagits, går det minst 3 år framåt förrän dessa träd kunna lämna nämnvärd skörd på nytt. För år 1951 var inkomsten genom fruktförsäljningen 124.210 mark.

Beträffande i jordslag varande träd efter omplanteringen äro dessa på särskild anmodan av professor Meurman reserverade som ersättningsträd för eventuella behov, där möjligen och sannolikt ett eller annat träd ännu något år efter omplanteringen kan dö ut, och få således dessa träd tillsvidare icke säljas eller flyttas bort från försöksområdet.

Godby, den 20 september 1952.

Fridtjof Mörn.

Förhöjningen på 1.000.000 mark av anslaget för kreatursföräd-lingsföreningar motiveras med att Ålands Seminförening utökat sin verksamhet under år 1952.

Under innevarande år har lantbruksklubbverksamheten bedrivits inom 12 av landskapets kommuner. För nästa år hoppas landskaps-styrelsen få denna verksamhet att omfatta hela landskapet, vilket förutsätter att ifrågavarande anslag höjes med 250.000 mark.

Enär lantbruksbokföringslägenheternas antal fördubblats, har anslaget för lantbruksbokföringens främjande höjts från 10.000 till 20.000 mark.

För Ålands försöksfält har landskapsstyrelsen för sin del godkänt följande av lantbruksförsöksutskottets sekreterare, Hj. Selenius, uppgjorda budget jämte motiveringar:

Se allegat: "På uppdrag . . . . . ".

För Godby fruktförsök har landskapsstyrelsen godkänt följande av trädgårdskonsulenten uppgjorda budget jämte motiveringar:

Se allegat: "Budget för Ålands fruktförsök för år 1953".

Fisket.

I klassificeringsförslaget har fiskeriinstruktören i löneav-seende jämställts med trädgårdskonsulenterna. Då sistnämnda fö-

reslagits uppflyttade från 15 till 16 löneklassen, föreslås en motsvarande uppflyttning för fiskeriinstruktören. Då fiskeriinstruktörstjänsten för närvarande innehaves av tjänstförrättande, utgår icke något ålderstillägg. För den händelse befattningen nästa år skulle besättas ordinariter, har dock observerats ett belopp motsvarande ett ålderstillägg i 16 löneklassen.

Anslaget för underhåll av romkläckningsanstalten har höjts från 40.000 till 60.000 mark med tanke på att smärre nyanskaffningar av kläckningsglas måste göras.

Under år 1953 komma 8 fiskefyrar att vara i användning, varför anslaget för deras underhåll och drift höjts från 30.000 mark till 80.000 mark.

Ur anslaget för förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar, vilket anslag höjts från 500.000 till 600.000 mark, komma medel att beviljas bl.a. för upprensning av den s.k. Verkströmmen i norra Saltgik, men även för förbättrande av andra fiskehamnar.

Den privata skogshushållningen.

Enligt klassificeringsförslaget ställes skogsvårdsinstruktören fyra löneklasser lägre än yngre assistent vid forstvetenskapliga forskningsanstalten. Sistnämnda hava i förslaget till riksbudget

uppflyttats från 23 till 24 löneklassen. Beträffande denna jämförelse gäller dock enligt landskapsstyrelsens åsikt detsamma som tidigare framhållits angående jordbruksinstruktörernas placering i löneklass, och har landskapsstyrelsen även här av samma skäl som därvid nämnts föreslagit att jämväl skogsvårdsinstruktören uppflyttas från 19 till 21 löneklassen.

Vid anställandet hänfördes plantskoleskötaren och biträdande skogsvårdsinstruktören till 16 löneklassen. Med hänsyn till andra i detta förslag gjorda uppflyttningar föreslår landskapsstyrelsen att ifrågavarande tjänsteman uppflyttas från 16 till 17 löneklassen.

Anslaget för skogsförbättringsarbeten föreslås höjt från 600.000 mark till 1.500.000 mark. Då det föreligger stort behov av dylika medel, har landskapsstyrelsen ansett det vara skäl att höja anslaget så mycket en jämförelse med motsvarande anslag i riket prövats tillåta.

Anslagen för skogsvårdens främjande i övrigt och för understöd åt föreningar, som arbeta för skogsvårdens främjande, hava sammanslagits till ett gemensamt anslag, vilket fått samma benämning som i rikets budget, nämligen "Främjande av och tillsyn

över den privata skogshusnållningen".

Särskilda anslag.

I innevarande års budget finnes upptaget ett anslag på 300.000 mark för geologiska undersökningar på Åland, varjämte i tilläggsbudgeten kommer att observeras för samma ändamål ett anslag stort 210.000 mark. Då detta anslag, som fick den snäva rubriken "För främjande av bergsforskning inom landskapet", föreslogs, visste man ännu icke, huruvida det skulle lyckas att få lämplig person att omhänderhava uppgiften. Då det nu visat sig så lyckligt att professor Hans Hausen, från Åbo, åtagit sig denna uppgift, är det av vikt att han även får slutföra den. Professor Hausen har ställt arbetet på lång sikt, 3 - 4 år. En förutsättning för arbetets genomförande är sålunda att anslag härför observeras i budgeten under dessa år. För 1953 har i enlighet med professor Hausens förslag observerats 600.000 mark. Professor Hausen kommer själv att vara i hemlandet under de närmaste åren sannolikt endast på somrarna, enär han från Kanarieöarna emottagit ett erbjudande att utföra geologiska arbeten därstädes, men genom att han redan fått i gång arbetet på Åland och vidtalat specialister för särskilda undersökningar, torde någon stagnation i detta arbe

knappast behöva räknas med.

Såsom engångsutgift har observerats 25.000 mark i bidrag för utgivande av Östra Saltviks lantmannagilles 50-års historik.

7. Huvudtiteln.

Kommunikationsväsendet.

Arbetsledning.

Vid landskapsstyrelsen är en vägbyggmästare (Stenbäck) och en vägmästare (Wester) anställda. Genom att det dock visat sig vara mera ändamålsenligt att fördela arbetet dem emellan så att någon artskillnad icke förekommer, utan endast en uppdelning i geografiskt hänseende, har vardera av dessa tjänstemän erhållit samma slags arbete ehuru i olika delar av landskapet. Detta innebär att jämväl vägmästaren fått sådan syssla som vägbyggmästaren sedan tidigare innehaft. Någon skillnad i kompetenshänseende har icke heller dragits mellan dessa tjänstemän. Av denna orsak anser landskapsstyrelsen det riktigt att embilda vägmästarbefattningen till vägbyggmästarbefattning. Då vägbyggmästaren enligt det tidigare nämnda klassificeringsförslaget i löneavseende jämställts med äldre byggmästare vid väg- och vattenbyggnadernas distriktsförvaltning, vilka statstjänstemän föreslagits uppflyttade från

19 till 21 löneklassen, föreslår landskapsstyrelsen att de båda vägbyggmästarna i landskapet likaså uppflyttas från 19 till 21 löneklassen.

Väghållningen.

Anslagen för väghållningen under denna huvudtitel hava observerats till belopp, som anses motsvara anslagen för samma ändamål i riket.

Sjökommunikationerna.

Jämfört med årets budget har anslaget för anläggning och underhåll av båtbryggor sänkts med 1.000.000 mark.

Särskilda anslag.

På grund av landskapslagen angående avgifter, som skola erläggas för särskilda Ålands landskapsförvaltning underlydande myndigheters expeditioner och tjänsteförrättningar, given den 15 juli 1952, har bilbesiktningsmannen tillerkänts såväl bilbesiktningsarvode som lösen för utfärdad expedition. I gengäld har han förpliktelse att bl.a. hålla sig själv med bil och erlägga utgifterna för sina resor. På grund härav finnes icke något anslag för bilbesiktningsmannens resekostnader upptaget i detta förslag.

8 Huvudtiteln.

Socialvården.

Särskilda anslag för sociala ändamål.

Genom lag av år 1951 har blindhetsunderstödet i riket ombildats till invalidpenning, varför i detta förslag anslagen för blind- och invalidvård sammanförts. Då överenskommelseförordning angående ordnande av förvaltningen av invalidvården i landskapet Åland numera kommit till stånd, har anslag för invalidvården upptagits. Anslaget för senaste år beräknades något för lågt, varför det i förslaget upptagits till något större belopp.

Anslaget för fattigvårdsutgifter, vilka skola ersättas av landskapet, har i årets budget beräknats alltför lågt. För 1953 beräknas ett anslag på 1.000.000 mark behövas.

För det nybildade Ålands kommunalförbund för arbetsförmedling beräknas ett landskapsbidrag på ungefär 800.000 mark.

9 Huvudtiteln.

Diverse utgifter.

Särskilda anslag.

Det tidigare anslaget för fackutlåtanden har sammanförts med anslaget för kommittéer till "kommittéer och sakkunniga". Landskapsstyrelsen överväger bl.a. att utreda frågan om omorganisation av

den under vägavdelningen sorterande verkstaden så att denna verkstad skulle bliva helt fristående. Genom en dylik omorganisation borde verkstaden kunna handhavas på ett mera ändamålsenligt sätt samtidigt som tjänstemännen vid vägavdelningen skulle kunna ägna sig helt åt avdelningens egentliga uppgifter. Då för detta ändamål kan erfordras anlitande av utomstående fackmän, föreslås någon förhöjning av ifrågavarande anslag.

Under de senaste åren har anslaget för turismens befrämjande varit 600.000 mark. Anslagen hava utgivits till Ålands Turistförening för understödjande av dess verksamhet. Turistföreningen har till landskapsstyrelsen ingivit följande budget för sin verksamhet under 1953:

Se allegat: "Ålands Turistförenings r.f. budget för år 1953".

Av sagda budget framgår att föreningen kalkylerat bl.a. med utgifter för inventarier till 150.000 mark, för reparation av och omkostnader för turiststationen Soltuna 50.000 mark och för reparation samt målning av utsiktstornet i Bomarsund 50.000 mark. Det torde icke kunna förnekas att en hel del medel måste reserveras också för dylika ändamål, för att en uppryckning av turistväsende

Allegat: "Ålands Turistförenings r.f. budget för år 1953".

Utgifter.

Löner	900.000:-
Styrelsens arvoden	45.000:-
Reklampublikationer	475.000:-
Reklamannonsering i utl. och inh. tidningar	200.000:-
Övrig annonsering	20.000:-
Diverse kostnader för härbärget i Mariehamn	10.000:-
Reparationer och omkostnader för turiststationen Soltuna	50.000:-
Utsiktstornet i Bomarsund (reparation o.målning inv.)	50.000:-
Inköp av förlagsartiklar och souvenirer	50.000:-
Inventarier (kontorsmöbler o. räknemaskin	150.000:-
Hyror	60.000:-
Telefon	60.000:-
Postporton	35.000:-
Kontorsmateriel	40.000:-
Representation och resor	35.000:-
Övriga omkostnader	30.000:-
Räntor och amortering	50.000:-
	2.260.000:-

Inkomster.

Medlemsavgifter	20.000:-
Pensionatsavgifter	120.000:-
Förmedling av stugor	15.000:-

Turiststationen Soltuna	45.000:-
Möckelö Havsbad	40.000:-
Gruppresor o. härbärgering	300.000:-
Kupongresor	200.000:-
Rundresor	80.000:-
Försäljning av förlagsart. och souvenirer	75.000:-
Försäljning av båtbiljetter	20.000:-
Annonser i reklampubl.	400.000:-
Diverse provisioner	2.000:-
	1.317.000:-
Erforderligt understöd:	
Mariehamns stad	100.000:-
Landskapet	843.000:-
	2.260.000:-

på Åland skäll kunna komma till stånd. Landskapsstyrelsen föreslår därför att ett belopp stort 843.000 mark observeras i nästa års budget till turismens främjande.

På Östra Saltviks lantmannagilles försorg har tillsvidare byggts ca 2 kilometer av den väg som Gillet planerat från Långbergsöda upp till Orrdalsklint. Detta arbete har utförts till största delen genom talkaarbete. För att kunna få vägen färdigställd anhåller Gillet om 50.000 mark i landskapsbidrag. Då denna väg skulle hava sin betydelse som turistväg, har landskapsstyrelsen i förslaget ansett sig kunna förorda det begärda bidraget.

I anslaget "Av naturskyddsåtgärder föranledda utgifter" ingår även det i årets första tilläggsbudget observerade anslaget för arrendering av Idö och Brunskär holmar i Kökars skärgård som naturskyddsområde.

För stödjande av elektrifieringen på landsbygden har i förslaget observerats 3.000.000 mark. I årets budget är anslaget 5.000.000 mark, men kommer detta anslag av allt att döma icke på långt när att utnyttjas helt. I förslaget är anslaget såsom förut observerat såsom förslagsanslag, ehuru motsvarande anslag i

riket är reservationsanslag. Det är dock uppenbart att man även i riket behandlat anslaget såsom förslagsanslag (sålunda överskre 1950-års anslag på 400.000.000 mark med icke mindre än 294.129.19 mark). Understöd ur anslaget skall ju även utgivas enligt de i riket fastslagna principerna oberoende av anslagets storlek. At man i riket dessutom behandlar anslaget såsom förslagsanslag (till 1952 överfördes 3.734.687 mark) torde bero på att man därstädes icke genast betalat ut hela den del, som beviljats under året. Hos oss hava de beviljade beloppen utbetalats på en gång, varemot landskapsstyrelsen i stället stipulerat återbetalningsvillkor för den händelse respektive el-sammanslutning icke skulle uppfylla de fastställda understödsvillkoren. Och skulle i något enstaka fall icke hela det beviljade beloppet utbetalas på en gång kan ju resten observeras såsom utgiftsrest.

För utvecklande av byggnadsproduktionen upptages enligt lag 27.4.51 i rikets statsförslag för åren 1951, 1952 och 1953 under ettvart år ett reservationsanslag av 15.000.000 mark. I landskapets budget observerades ett motsvarande anslag, 150.000 mark, först i innevarande års budget, varför landskapsstyrelsen, som anser behov av dylika anslag föreligga, har för avsikt att ännu i

1953 och 1954 års budgetförslag observera anslaget ifråga. Anslagets storlek förblir oförändrad.

Jämlikt det förslag till landskapslag angående byggnadsplaneområden på landsbygden, varom framställning (27/1952) inlämnats till denna landstingssession, skola kostnaderna för byggnadsplans uppgörande erläggas ur landskapsmedel. Markägare, som av byggnadsplan har fördel, kan sedan av landskapsstyrelsen förpliktigas att helt eller delvis återgälda landskapet sagda kostnader. På grund härav har landskapsstyrelsen såsom förslagsanslag observerat 1.000.000 mark för bestridande av kostnaderna för byggnadsplans uppgörande.

10 Huvudtiteln.

Investeringsutgifter.

Landskapsstyrelsen.

Behov av ny inredning av sammanträdesrummet har redan tidigare förelegat, men landskapsstyrelsen har med anskaffning av inredningen velat vänta tills frågan om utökning av antalet ledamöter blivit slutligt avgjord, vilket ju numera skett sålunda att antalet utökats från 4 till 6. Med tanke på den planerade landskapsgården torde det vara skäl att anskaffa sådan inredning, som sedan

kan överflyttas till den nya gården.

Av kontorsmaskiner är det särskilt en snabbkopieringsmaskin oc en magnetofon som i detta nu önskas.

Då landskapsstyrelsen hoppas på att få tomtfrågan för den nya landskapsgården löst inom kort, har i detta budgetförslag jämväl observerats kostnader för förberedande projektering av landskapsgården.

Hälso- och sjukvården.

För anskaffning av inventarier och instrument till centralsanatoriet har upptagits ett anslag på 600.000 mark. Hittills hava dylika anskaffningar gått ur de för sjukhusanläggningen beviljade extraordinarie medlena, men då sanatoriet numera är färdigbyggt och avsynat, har detta anslag upptagits för den händelse erfarenheten skulle utvisa att en komplettering av redan anskaffade inventarier och instrument måste företagas.

Undervisnings- och bildningsväsendet.

Bland de inventarier, som borde anskaffas till Ålands lyceum, angiver rektorn för skolan speciellt nya pulpeter.

I årets budget finnes för maskinlaboratoriets vid Ålands sjöfartsläroverk utbyggnad upptaget 500.000 mark. För slutförande av

utarbetena på denna byggnad har skolan begärt ett nytt anslag på 200.000 mark.

För installering av oljeeldning för maskinlaboratoriets ångpanna anhåller sjöfartsläroverket om 250.000 mark.

Då radar numera börjat installeras på åländska fartyg och eleverna vid Ålands sjöfartsläroverk borde kunna meddelas åskådlig undervisning i radarapparaturens sammansättning och skötsel, anhåller skolan att ett anslag stort 1.900.000 mark måtte observeras för inköp av radar. För installering av denna apparatur beräknas erfordras 200.000 mark. Då undervisningsmaterialet och maskinerna böra vara tidsenliga för att undervisningen skall kunna bliva effektiv och då i rikets budgetförslag även observerats anslag för anskaffande av bl.a. radar till Åbo navigationsskola, förordar landskapsstyrelsen anskaffning av radar även till Ålands sjöfartsläroverk.

Till Ålands yrkesskola skulle enligt direktionen erfordras följande anskaffning av inventarier:

Elektriska avdelningen.

Skoltavla	2.600 mark
10 st. skolbord	35.000 "

1 st.	lärarbord	12.000 mark
1 "	lärarstol	6.600 "
1 "	skåp	16.300 "
		97.500 mark

Sömnadsavdelningen.

1 st.	tillskärningsbord	12.000 mark
1 "	inventarieskåp	5.500 "
		17.500 mark

I maskinanskaffning skulle till yrkesskolan enligt direktionen erfordras följande:

Metallavdelningen.

1 st.	härdningsanläggning	650.000 mark
1 "	bränsletank	25.000 "
	Tillbehör och installationskostnader	45.000 "
1 st.	universal slipmaskin	790.400 "
	Tillbehör och installationskostnader	30.100 "
	Utsugningsanläggning rör smärgel	49.600 "
1 st.	bänkborrmaskin	32.500 "
1 st.	El.svetsn.aggregat	132.000 "
	Tillbehör och installationskostnader	18.700 "

	Oms.skatt, tull, frakt och exp.kostnader	263.000 mark.
		2.036.300 mark

Sömnadsavdelningen.

1 st.	el-motor för symaskin	15.000 mark.

För projektering av yrkesskolbyggnaden fordras ännu 200.000 mark.

Anslaget för anskaffning av inventarier till Ålands folkhögskola skulle enligt direktionen användas på följande sätt:

10 st. stolar till pojkinternatet	15.000 mark
Gardiner	10.000 "
Köksinventarier för skolan	20.000 "
Inredning av handarbetslärarinnans kök	20.000 "
Korkmattor till handarbetslärarinnans och vaktmästarens kök	15.000 "
Madrasser till elevrummen	100.000 "
Brandslang, 100 m, jämte kopplingar	50.000 "
3 st. hyvelbänkar	45.000 "
	275.000 mark

För inköp och inmontering av mjölkmaskin till Jomala gård föreslås 150.000 mark.

Anläggning av vattenledning till Jomala gård och Ålands lantmannaskola har länge varit ett aktuellt spörsmål. Hittills har man varit nödsakad att köra vatten från närbelägna brunnar. För anläggningen beräknas åtgå 850.000 mark.

Enär utrymmet i Ålands kvinnliga hemslöjdsskola med nuvarande elevantal är så pass knappt att t.ex. vävstolar måste placeras i köket och i matsalen, vilken senare användes även som sömnadssal, har i föreliggande budgetförslag upptagits ett belopp på 2.750.70 mark för byggande av bl.a. arbetssal på vinden, ny vindstrappa samt nödiga källarutrymmen. I kostnadsförslaget ingår även installering av centralvärme, vilket har ansetts utgöra en förutsättning för planens genomförande på ett ändamålsenligt sätt. Då skorstenarna äro i obrukbart skick, skulle i varje fall dessa måsta förnyas.

Kommunikationsväsendet.

Anslaget för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten på 6 miljoner mark är observerat i sedvanlig proportion till det direkt motsvarande anslaget i rikets budget för år 1953. Anslaget skulle fördelas på följande sätt: fortsättande av arbetena på Önningebyvägen 3,5 miljoner, byggandet av väg från Kyrksundena mot Flisö

1 miljon, påbörjande av arbetena på vägen till Brändöström 1 miljon, till vägavdelningens disposition för mindre arbeten 0,5 miljoner mark.

Det extra anslaget för samma arbeten på 24 miljoner mark tarvar en särskild förklaring:

I rikets budget har under ett antal år och i synnerhet fr.o.m. 1949 anslag observerats under 20 Huvudtiteln "Icke inkomstbringande kapitalutgifter" för arbetslöshetens lindrande till statsrådets förfogande, avsevärda belopp. Dessa anslag hava använts till olika offentliga arbeten. Huru mycket som avsetts för det ena eller det andra slaget av offentliga arbeten har icke framgått av riksbudgeterna. I landskapets budgeter hava dylika anslag för arbetslöshetens lindrande observerats för år 1949 750.000 mark, år 1950 1.500.000 mark, år 1951 2.000.000 mark och år 1952 2.000.000 mark, alla gånger under 8 Huvudtiteln "Anslag för sociala ändamål". Dessa anslag hava använts till vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten för arbetslöshetens lindrande. Enligt boksluten hava av 1949 års anslag använts 750.000 mark, av 1950 års anslag 1.495.838 mark och av 1951 års anslag 1.610.183 mark. Vid närmare granskning av huru de i riket omförmälda arbetslöshets-

anslagen använts finner man att stora belopp använts just till vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten. Uppgifter härom ingå i den relation, som enligt § 30 i riksdagsordningen skall avgivas till riksdagen angående statsverkets förvaltning och tillstånd. Sådan relation har utkommit senast för år 1950. På grund härav tages i denna jämförelse blott de i riket under åren 1949 och 1950 för ifrågavarande ändamål förbrukade beloppen i beaktande. Vid uppgörandet av 1954 års landskapsbudget komma de i riket år 1951 använda anslagen att beaktas o.s.v. Inom parentes kan nämnas att det enligt erhållna uppgifter i riket icke på långt när använts så mycket arbetslöshetsmedel för vägarbeten under 1951 och 1952 som under de två tidigare åren.

Av ifrågavarande relationer till riksdagen framgår att Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen ur anslaget för arbetslöshetens lindrande under år 1949 använt ca 1.578.485.000 mark och under år 1950 ca 2.369.582.000 mark eller tillsammans under dessa två år ca 3.947.582.000 mark, och detta enbart till byggande och förbättrande av landsvägar och landsvägsbroar. Av detta kan konstateras att de vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten, som i riket under ifrågavarande år överhuvudtaget gjorts, i huvudsak bekostats med

s.k. arbetslöshetsmedel. I vilken mån det har varit fråga om användande av verklig arbetslöshetskraft undandrager sig landskapsstyrelsen bedömande. Men oberoende därav kan man fastslå att dessa medels användning lämnat bestående produktionsresultat i förbättrade och förnyade landsvägar och landsvägsbroar. Frånsett den merkostnad, som kan hava förorsakats av sämre arbetskraft, arbetskraftens forsling från olika orter o.dyl. och som varit betingad av rent socialpolitiska skäl, har sålunda en bestående förmögenhetsökning i stor skala här uppstått för riket. Enär i landskapets budgeter jämförelse gjorts så gott som uteslutande blott med de direkta vägarbetsanslagen i riket, inser man lätt att landskapet icke kommit i åtnjutande av enahanda förmåner vad vägarna beträffar som på detta område beretts övriga delar av riket. Den omständigheten att ifrågavarande utgifter i riket bestridas ur ett anslag, som fått rubriken "Till arbetslöshetens lindrande", kan visserligen måhända i första hand leda till den uppfattningen att vi på Åland måste hava motsvarande grad av arbetslöshet som i riket för att vi skola komma i åtnjutande av dylika förmåner. Därför skola vi granska denna synpunkt något närmare. Härvid kan det inte bliva möjligt att försöka åstadkomma en djupare analys av he-

la den frågeställning, som här kan uppsättas. Det kan endast bliva fråga om synnerligen kort analys.

Arbetslöshet inträder i allmänhet under den tid som nationalekonomerna bruka kalla för depressionstid, d.v.s. det led i konjunkturcykeln som utmärkes av mer eller mindre stark inskränkning av produktionskraftemas sysselsättning. Ett allmänt prisfall går hand i hand med produktionsinskränkningen och efterfrågan på kredit krymper starkt ihop även om låneräntorna sänkas till en mycket låg nivå. Med utgångspunkt från detta fenomen står det klart att en koncentration av de offentliga arbetena till depressionsåren är motiverad. Råvaror och andra produktionsförnödenheter, samt i viss mån även arbetskraften, är billigare under depressionstiden än annars. Därtill kommer att, i den mån frågan gäller statliga företag, vilka kunna finansieras lånevägen, även låneräntan ställer sig billigare under dessa tider. Dessa och dylika omständigheter gör att man nuförtiden beträffande kapitalinvesteringar överväger statens finansplan icke blott i form av en årlig budgetuppställning utan för ett flertal budgetår framåt. På detta sätt utnyttjar man den arbetskraft och de övriga produktionsmedel, som eljest skulle gå till spillo, näringslivet stimuleras och den

ur sociala synpunkter beklagliga arbetslösheten hålles nere. Det är sålunda fördelaktigt för samhället att av de offentliga arbeten, vilka förr eller senare ändock bliva nödvändiga, genomföra så många som möjligt under depressionstiden. På grund av den nationalekonomiska vetenskapens utredningar om konjunkturväxlingar räknar man därför numera med mer eller mindre märkbara depressionstider såsom ganska regelbundet återkommande företeelser. Man "sparar" därför endel offentliga arbeten under högkonjunkturer för att i stället kunna koncentrera dessa arbeten till depressionstider. Då staten tillämpat det tidigare nämnda eller med detta åtminstone jämförbart konjunkturpolitiskt betraktelsesätt på sina vägarbeten och landskapet, på grund av att arbetslöshet på Åland icke förekommer i samma grad som i riket, hela tiden observerat vägarbetsanslag som motsvara med smärre undantag endast de direkta vägarbetsanslagen i riket, torde det för envar bliva uppenbart att landskapets vägar i det långa loppet obönhörligen icke kunna hållas i samma skick som i riket, någonting som många redan anser sig hava kunnat förmärka. Landskapsstyrelsen har därför i detta budgetförslag upptagit ett extra anslag för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten. Vid fastställande av anslagets storlek har

landskapsstyrelsen denna gång, såsom tidigare framhållits, tagit endast de under åren 1949 och 1950 i riket förbrukade "arbetslöshetsmedlen" på byggnad och förbättring av landsvägar och landsvägsbroar i beaktande. Dessa medel uppgå inalles till ungefär 3.947.582.000 mark. Att det i det föreliggande förslaget till landskapsbudget observerade anslaget, vid vanlig jämförelse med nämnda belopp i riket, är lågt taget, beror på att landskapsstyrelsen tagit i beaktande en beräknad merkostnad för riket genom att där för ändamålet användas arbetslösa arbetare i högre grad än på Åland. En del av det föreslagna anslaget kan dock givetvis användas på enahanda sätt som avsetts i riket, d.v.s. för arbetslöshetens lindrande, men svårt är att på förhand ange var det ena slutar och det andra tar vid. Givetvis hava de ur landskapsbudgeten åren 1949 och 1950 förbrukade 2.245.838 mark, varom tidigare nämnts, även beaktats vid fastställande av det föreliggande extra anslaget. Beaktas torde också att den allmänna prisnivån undergått en höjning och förty penningvärdet en sänkning från åren 1949-50 tills dato, varför landskapet vid en dylik ren sifferjämförelse realiter ändock icke kan uppnå den förmån, som beredes övriga delar av riket. Att ett trängande behov av det föreslagna extra anslaget för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten på Åland föreligger, torde knappast någon bestrida. Innan anslaget kommer att utnyttjas, skall landskapsstyrelsen dock prestera en detaljerad plan över, huru anslaget kommer att användas.

11 Huvudtiteln.

Understödslån.

Näringarnas främjande.

Anslaget "Lån åt småbrukare för röjning av stenbundna åkrar" är nytt. Motsvarande anslag finnes även för första gången i riksbudgeten upptaget i förslaget för år 1953. Ur detta anslag utgående lån äro avsedda att utdelas mot låg ränta åt småbrukare för röjning av stenbundna åkrar, främst för anskaffning av stenröjningsmaskiner och -redskap.

Under innevarande år hava utgivna lån för täckdikningar påförts anslaget för jordförbättringsarbeten. I konformitet med riksbudgeten har anslaget för täckdikningslån nu observerats skilt.

Av det i riksbudgeten observerade anslaget till understöd för tryggande av sysselsättningen skall 100.000.000 mark användas för främjande av hem- och småindustrin. På grund härav har i detta förslag för samma ändamål observerats 1.000.000 mark.

I årets budget finnes upptaget ett anslag på 1.500.000 mark för lån åt fiskare för anskaffning av fiskredskap. För nästa år har landskapsstyrelsen tänkt sig att 1.000.000 mark skulle utdelas för anskaffning av egentliga fiskredskap, medan 1.500.000 mark skulle utdelas såsom lån för anskaffning av fiskebåtar och motorer. För sistnämnda ändamål hava lån hittills icke beviljats ur anslaget, enär detsamma varit för litet. Då det gäller att anskaffa en ny fiskebåt med motor, som går på 500.000 mark eller mera, behöver lånesumman givetvis vara ganska stor för att den skall hava någon betydelse. Det är framförallt det av fiskets omläggning framkallade behovet av större båtar, som motiverar upptagandet av ifrågavarande anslag.

Undervisnings- och bildningsväsendet.

Anslaget för studielån åt mindre bemedlade för yrkesstudier har på grund av ökat behov höjts från 500.000 till 900.000 mark.

Beträffande anslaget till amorteringslån för landskommunernas folkskolebyggnader hänvisas i tillämpliga delar till motiveringen under 5 Huvudtiteln beträffande bidrag för sådana byggnader.

Särskilda anslag.

År 1953 är det sista året för den pågående Arava-verksamheten.

Medräknat för 1953 föreslagna 6,4 miljarder har i riket anvisats sammanlagt 25,4 miljarder mark för denna verksamhet. Landskapsstyrelsen anser att för motsvarande ändamål i landskapet kunde upptagas sammanlagt ungefär 85 miljoner mark. Hittills har i landskapet anvisats omkring 69 miljoner mark, varför för år 1953 har såsom förslagsanslag observerats 16 miljoner mark.

12 Huvudtiteln.

Finansieringsutgifter.

Avräknings- och ränteutgifter.

Under år 1953 kommer skattefinansiell avräkning med riket att verkställas för treårsperioden 1950-1952. Huruvida vid denna utjämning några inkomstposter överhuvudtaget kommer att ställas utom kolumn, kan i detta nu givetvis icke sägas. Men oberoende därav bör ett förslagsanslag härför finnas i budgeten. Det observerade beloppet 1.000 mark är sålunda närmast att betrakta blott såsom ett minnesbelopp.

På grund av den nya självstyrelselagens bestämmelser angående förskott borde man kunna räkna med att landskapet i framtiden icke mera skall behöva upptaga finansieringslån. För alla eventualiteter borde dock i budgeten även framdeles observeras att

sådana lån tillfälligtvis dock kunna bliva nödvändiga i mindre skala, varför även anslag för smärre ränteutgifter bör finnas. För 1953 bör dock observeras ett något större anslag för utgiftsräntor, enär de lån som landskapet sedan år tillbaka haft icke torde kunna avvecklas innan avräkningen för perioden 1950-1952 blivit klar, vilket beräknas ske under senare halvåret 1953.

Av de inkomstrester, som i landskapets räkenskaper kan förekomma, märkes främst kommunernas andelar i vägkostnader. I regel bör man därför kunna räkna med att dessa inkomstrester icke skola behöva avkortas, men bör dock förslagsanslag härför observeras. Det i förslaget observerade beloppet på 1.000 mark för avkortade inkomstrester är sålunda även det att betrakta blott såsom ett minnesbelopp.

I anslutning till vad ovan framhållits får landskapsstyrelsen vördsamt föreslå

att Landstinget måtte fastställa bifogade förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för 1953 samt bemyndiga landskapsstyrelsen att vid behov härför upptaga erforderliga lån, även- som

att Landstinget redan nu måtte bemyndiga landskapsstyrelsen att år 1956 ställa en garantisumma på 2.000.000 mark för Ålandsutställningen sagda år.

Mariehamn den 30 oktober 1952.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Viktor Strandfält.

Landskapskamrer Th. Eriksson.

T i l l ä g g

till motiveringarna.

Efter det budgetförslaget och motiveringarna därtill renskrivits samt de sistnämnda även stencilerats, har vid genomläsning konstaterats att ett nytt anslag bortfallit från förslaget. Ifrågavarande anslag gäller "Anskaffning av maskiner för jordförbättringsarbeten" (10-IV-3). Beloppet är 4.700.000 mark. Genom den utvidgade verksamheten för jordförbättringar samt i och med att landskapsstyrelsen anställt en byggmästare för jordförbättringsarbeten har ifrågavarande anslag blivit nödvändigt. Bl.a. skulle anskaffas en grävmaskin, en borrmaskin, en motorpump samt lyftkran. I förslaget till riksbudget för 1953 finnes upptaget ett anslag om 100 miljoner mark för motsvarande ändamål. Samma belopp finnes även i årets riksbudget medan för åren 1951 och 1950 enligt statsbokslutet använts 90 miljoner mark under ettvart år för enahanda ändamål.

1953.

INKOMSTER.

1. Avdelningen.

I. Skatter och avgifter av skattenatur.

1.	Nöjesskatter	2.700.000:-
2.	Apoteksavgifter	1.100.000:-
3.	Övriga skatter och avgifter av skattenatur	1.500.000:-

Summa I kap. 5.300.000:-

Summa 1 Avdelningen 5.300.000:-

2. Avdelningen.

I. Inkomster från landskapets sjukvårdsinrättningar.

Ålands centralsjukhus.

(1.9 - 31.12)

1.	Dagavgifter	3.000.000:-
2.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	1.000.000:-
3.-	Sanatoriets inkl. tuberkulosbyråns beräknade andel i gemensamma driftskostnader med centralsjukhuset	5.100.000:-

Ålands centralsanatorium.

4.-	Dagavgifter	3.500.000:-
5.	Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster	900.000:-
6.	Kommunernas andelar i 1952 års driftskostnader	9.790.000:-
7.	Tuberkulosbyråns beräknade andel i gemensamma driftskostnader med sanatoriet och centralsjukhuset	920.000:-

Ålands tuberkulosbyrå.

8.	Kommunernas andelar i 1952 års driftskostnader	705.000:-

Ålands allmänna sjukhus.

(1.1 - 31.8)

9.	Dag- och övriga vårdavgifter	3.000.000:-

10. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster.... 1.100.000:-

Kumlinge sjukstuga.

11. Dag- och övriga vårdavgifter 150.000:-

12. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster.... 70.000:-

Summa I kap. 29.235.000:-

Summa 2 Avdelningen 29.235.000:-

3. Avdelningen.

I. Inkomster av blandad natur.

Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Stadens andel i kostnaderna för polisinrättningen..... 2.486.300:-

Ålands lyceum.

2. Elevavgifter 1.100.000:-

3. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..... 60.000:-

Ålands sjöfartsläroverk.

4. Elevavgifter 730.000:-

5. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..... 25.000:-

Ålands yrkesskola.

6. Inkomst av arbetsverksamheten samt diverse inkomster... 65.000:-

Ålands folkhögskola.

7. Elevavgifter 20.000:-

8. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..... 300.000:-

Ålands lantmannaskola.

9. Elevavgifter 8.000:-

10. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster..... 100.000:-

11. Inkomst från skollägenheten på Jomala gård..... 1.300.000:-

Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

12. Elevavgifter..... 14.000:-

13. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster.... 20.000:-

Ålands ambulerande lanthushållsskola.

14. Elevavgifter 4.000:-

Grelsby plantskola.

15. Inkomst från försäljning av plantskolealster..... 50.000:-

16. Vederlag för naturaförmåner samt diverse inkomster.... 40.000:-

Ålands fruktförsök.

17. Inkomst från fruktförsäljning samt diverse inkomster.. 100.000:-

Ålands försöksfält.

18. Inkomst från fröförsäljning samt diverse inkomster.... 20.000:-

Vägavdelningen.

19. Hyror och övriga inkomster..... 200.000:-

Övriga inkomster av blandad natur.

20. Ränteinkomster från av landskapet beviljade understödslån 1.000.000:-

21. Inkomst från försäljning av bilnummerbrickor 200.000:-

22. Diverse inkomster 50.000:-

Summa I kap. 7.892.300:-

Summa 3 Avdelningen 7.892.300:-

4. Avdelningen.

I. Till landskapet återburna understödslån.

1. Avkortningar på i budgeten beviljade understödslån..... 1.000.000:-

Summa I kap. 1.000.000:-

Summa 4 Avdelningen 1.000.000:-

5. Avdelningen.

I. Finansieringsinkomster.

Avräknings- och ränteinkomster.

1.	Av staten erlagda skattefinansiella utjämningsmedel...	487.004.721:-
2.	Ränteinkomster från finansieringsmedel.....	600.000:-
3.	Inbetalningar av landskapets enskilda medel för vid avräkningen såsom ordinarie utgifter icke godkända belopp	1.000:-
4.	Av Landskapet upptagna finansieringslån för ordinarie budgetens förverkligande	1.000:-

Inkomster, vilka ej företräda betalningar.

5.	Indragning av utgiftsrester	1.000:-
6.	Indragning av reserverade anslag	1.000:-

Summa I kap. 487.608.721:-

Summa 5. Avdelningen 487.608.721:-

Summa inkomster mk 531.036.021:-

UTGIFTER.

1. Huvudtiteln. Landstinget.

I. Allmänna landstingskostnader.

1.	Landstingsmännens arvoden och resekostnader (förslagsanslag).....		3.300.000:-
2.	Arvode åt landstingets sekreterare (förslagsanslag)...		220.000:-
3.	Arvoden åt utskottssekreterarna (förslagsanslag).....		220.000:-
4.	1 kanslist och renskriverska:		
	grundlön (15 lkl).....	273.600:-	
	ålderstillägg	76.800:-	
	dyrortstillägg	10.440:-	
	indextillägg (förslagsanslag).....	90.210:-	451.050:-
5.	Stenografer (förslagsanslag).....		300.000:-
6.	1 ekonom och bibliotekarie, arvode (74.520:- + 15 %) (förslagsanslag).....		81.000:-

7.	Folkpensions- och barnbidragspremier (förslagsanslag)...	250.000:-
8.	Hyra för landstingets lokaliteter jämte lyse och städning (förslagsanslag).....	380.000:-
9.	Inköp och inbindning av litteratur till landstingets bibliotek (reservationsanslag).....	40.000:-
10.	För exkursioner och expertutlåtanden (förslagsanslag)...	50.000:-
11.	Revisionskostnader (förslagsanslag).....	200.000:-
12.	Expensmedel	250.000:-

Summa I. kap. 5.742.050:-

Summa 1. Huvudtiteln 5.742.050:-

2. Huvudtiteln. Landskapsstyrelsen.

I. Centralförvaltningskostnader.

1.	Avlöningar:	
	1 lantråd, grundlön (39 lkl).....	970.800:-
	1 sekreterare, grundlön (31 lkl).....	598.800:-
	1 vägingeniör, grundlön (30 lkl).....	566.400:-
	1 kamrerare, grundlön (28 lkl).....	513.300:-
	1 bitr. sekreterare, grundlön (28 lkl).....	513.300:-
	1 agronom, grundlön (28 lkl).....	513.300:-
	1 forstmästare, grundlön (28 lkl).....	513.300:-
	1 arkeolog, grundlön (27 lkl).....	488.700:-
	1 byggnadsinstruktör, grundlön (21 lkl).....	360.900:-
	1 huvudbokförare, grundlön (15 lkl).....	273.600:-
	1 registrator och arkivarie, grundlön (15 lkl)	273.600:-
	1 kassör, grundlön (13 lkl).....	252.000:-
	1 kanslist och bibliotekarie, grundlön (13 lkl)	252.000:-
	1 bitr. bokförare och kassör, årsarvode (12 lkl).....	240.900:-
	1 vaktmästare, grundlön (10 lkl).....	219.600:-
	1 renskriverska, grundlön (9 lkl).....	209.400:-

1 renskriverska, årsarvode (9 lkl)..... 209.400:-
1 telefonist, årsarvode (9 lkl)..... 209.400:-
Arkivarietillägg åt kanslisten 15.120:-
Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 1.250.000:-
Dyrortstillägg (förslagsanslag)..... 230.000:-
Indextillägg (förslagsanslag)..... 2.050.000:- 10.723.820:-

2. Ledamöternas i landskapsstyrelsen arvoden och resekostnader (förslagsanslag)..... 1.500.000:-
3. För lagberedning 50.000:-
4. Tryckningskostnader (förslagsanslag)..... 900.000:-
5. Hyra för landskapsstyrelsens lokal jämte lyse och städning (förslagsanslag)..... 800.000:-
6. Expensmedel (reservationsanslag)..... 1.100.000:-
7. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)..... 1.000.000:-
8. Kostnader för tjänstemännens semester (förslagsanslag)... 250.000:-
9. Lokalhyra för lantrådet (förslagsanslag)..... 86.900:-
10. Landskapsstyrelsens dispositionsmedel 200.000:-

Summa I kap. 16.610.720:-

Summa 2 Huvudtiteln 16.610.720:-

3 Huvudtiteln. Polisvården.

I. Polisinrättningen i Mariehamn.

1. Avlöningar:

1 polismästare, grundlön (23 lkl)..... 399.300:-
2 överkonstaplar, grundlön å 286.500:- (16 lkl)..... 573.000:-
3 äldre konstaplar, grundlön å 262.500:- (14 lkl)..... 787.500:-
5 yngre konstaplar, grundlön å 252.000:- (13 lkl)..... 1.260.000:-
2 extra konstaplar, årsarvode å 252.000:- (13 lkl)..... 504.000:-

2 extra konstaplar sommartid, arvode för 3 månader (13 lkl)..... 126.000:-
1 kanslist, grundlön (11 lkl)..... 230.100:-
Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 850.000:-
Dyrortstillägg (förslagsanslag)..... 148.000:-
Indextillägg (förslagsanslag)..... 1.100.000:-
Ersättningar för söndagsarbeten (förslagsanslag)..... 650.000:-
Nattarbetsersättningar (förslagsanslag)..... 144.000:-
Kriminalpolistillägg (förslagsanslag) 12.900:- 6.784.800:-

2. Beklädnadsbidrag å 8.600:-/år..... 116.100:-
3. Expensmedel 75.000:-
4. Telefonkostnader (förslagsanslag)..... 70.000:-
5. Beväpning och utrustning 15.000:-
6. Ersättning för under tjänsteutövning förstörda kläder 3.000:-
7. Barnbidrags- och folkpensionspremier (förslagsanslag) 360.000:-
8. Till landskapsstyrelsens disposition för polisinrättningen 35.000:-

Summa I kap. 7.458.900:-

II. Polisväsendet på landet.

1. Avlöningar:

1 överkonstapel (Jomala), grundlön (15 lkl) 273.600:-
1 överkonstapel (Sund), grundlön (14 lkl) 262.500:-
5 äldre poliskonstaplar, grundlön å 240.900:- (12 lkl)..... 1.204.500:-
1 yngre poliskonstapel (Jomala), grundlön (12 lkl)..... 240.900:-
9 yngre poliskonstaplar, grundlön å 230.100:- (11 lkl)..... 2.070.900:-

1 extra poliskonstapel sommartid, Jomala, arvode för 3 månader (11 lkl)..... 57.525:-

Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 771.000:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 1.243.000:-

Kriminalpolistillägg, Jomala (förslagsanslag)..... 12.900:-

Ersättningar för söndagsarbeten (förslagsanslag)..... 25.000:-

Nattarbetsersättningar (förslagsanslag) 25.000:- 6.186.825:-

2. Beklädnadsbidrag å 6.400:-/år 110.400:-

3. Ersättningar åt landspoliser för resor (förslagsanslag) 300.000:-

4. Telefonkostnader (förslagsanslag)..... 225.000:-

5. Polisernas uniformering och utrustning (förslagsanslag) 50.000:-

6. Kanslihyra och tillbehör för överkonstapeln i Jomala distrikt 18.000:-

7. Till landskapsstyrelsens disposition för polisväsendet på landet 35.000:-

Summa II kap. 6.925.225:-

Summa 3 Huvudtiteln 14.384.125:-

4. Huvudtiteln. Hälso- och sjukvården.

I. Läkare.

1. Avlöning:

1 distriktsläkare, grundlön (25 lkl)..... 444.000:-

Ålderstillägg 111.510:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 111.000:- 666.510:-

2. Resekostnader och dagtraktamenten för distriktsläkaren (förslagsanslag)..... 120.000:-

3. Kumlinge läkarbåt 300.000:-

4. Bidrag till avlönande av stads- och kommunalläkare (förslagsanslag)..... 1.500.000:-

5. Bidrag till avlönande av kommunal djurläkare (förslagsanslag)..... 50.000:-

Summa I kap. 2.636.510:-

II. Ålands centralsjukhus.

(1.9 - 31.12.52)

1. Avlöningar:

Läkare.

1 överläkare, grundlön (24 lkl)..... 140.200:-

1 avdelningsläkare (inre med.) grundlön (24 lkl)..... 140.200:-

1 avdelningsläkare (gynekolog) grundlön (24 lkl)..... 140.200:-

1 underläkare, grundlön (23 lkl)..... 133.100:-

Skolad sköterskepersonal.

1 översköterska, grundlön (18 lkl) 9 mån. 235.575:-

1 socialsköterska, grundlön (12 lkl).... 80.300:-

8 avdelningssköterskor, grundlön å 240.900:- (12 lkl)..... 642.400:-

20 sköterskor, grundlön å 219.600:- (10 lkl)..... 1.464.000:-

4 barnmorskor, grundlön å 219.600:- (10 lkl)..... 292.800:-

Övrig skolad personal.

1 farmaceut, årsarvode (15 lkl)..... 91.200:-

7 hjälpsköterskor, årsarvode å 190.500:- (7 lkl)..... 444.500:-

7 barnsköterskor, årsarvode å 190.500:- (7 lkl)..... 444.500:-

1 sjukgymnast, årsarvode (12 lkl)..... 80.300:-

3 tekniska biträden, årsarvode å 199.500:-
(8 lkl)..... 199.500:-

Kontorspersonal.

1 syssloman, grundlön (25 lkl), 9 mån..... 333.000:-
1 bitr. syssloman-bokförare, årsarvode
(16 lkl) 6 mån. 143.250:-
2 kontorsbiträden, årsarvode å 199.500:-
(8 lkl)..... 133.000:-

Övrig kvinnlig personal.

1 kosthållerska, årsarvode (14 lkl) 7 mån. 153.125:-
1 tvättföreståndarinna, årsarvode (8 lkl) 66.500:-
1 linneföreståndarinna, årsarvode (8 lkl) 66.500:-
2 telefonister, årsarvode å 190.500:-
(7 lkl)..... 127.000:-
1 överkokerska, årsarvode (7 lkl)..... 63.500:-
2 kokerskor, årsarvode å 181.500:- (6 lkl) 121.000:-
1 bagerska, årsarvode (6 lkl)..... 60.500:-
2 maskintvätterskor, årsarvode å 190.500:-
(7 lkl)..... 127.000:-
2 tvätterskor, årsarvode å 181.500:-
(6 lkl)..... 121.000:-
1 sömmerska, årsarvode (6 lkl)..... 60.500:-
2 bostadsstäderskor, årsarvode å
181.500:- (6 lkl)..... 121.000:-
2 baderskor, årsarvode å 181.500:- (6 lkl)121.000:-
5 köksbiträden, årsarvode å 164.100:-
(4 lkl)..... 273.500:-
3 serverierskor-diskerskor, årsarvode å
164.100:- (4 lkl)..... 164.100:-

17 sjukhusstäderskor, årsarvode å 164.100:-
(4 lkl) 929.900:-

Övrig manlig personal.

1 maskinmästare, grundlön (17 lkl) 12 mån. 299.400:-
1 maskinskötare, grundlön (12 lkl) 12 mån. 240.900:-
1 chaufför-vaktmästare, grundlön (12 lkl) 80.300:-
1 trädgårdsmästare-gårdskarl, årsarvode
(10 lkl) 73.200:-
4 eldare, årsarvode å 219.600:- (10 lkl) 292.800:-
1 nattvakt, årsarvode (7 lkl)..... 63.500:-

Gemensamma löneförmåner.

Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 800.000:-
Dyrortstillägg (förslagsanslag)..... 50.000:-
Ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)..... 300.000:-
Indextillägg (förslagsanslag)..... 2.000.000:-
Nattarbetsersättningar (förslagsanslag).. 150.000:-
Dejoureringsarvoden (förslagsanslag)..... 200.000:-
Semestervikariearvoden (förslagsanslag).. 100.000:- 12.364.250:-

2. Kosthållningen (förslagsanslag)..... 3.000.000:-
3. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag).... 1.800.000:-
4. Värme och lyse (förslagsanslag)..... 3.600.000:-
5. Tvätt och rengöringsmedel inkl. vattenavgift (förslagsanslag)..... 500.000:-
6. Röntgen och annan behandling i polikliniken (förslagsanslag)..... 450.000:-
7. Arvoden och resekostnader för röntgenologen (förslagsanslag)..... 100.000:-
8. Diverse utgifter 550.000:-

9. Till landskapsstyrelsens disposition för central-
sjukhuset 650.000:-

Summa II kap. 23.014.250:-

III. Ålands centralsanatorium.

1. Avlöningar:

1 sanatorieläkare, grundlön (32 lkl)..... 632.400:-
1 översköterska, grundlön (18 lkl)..... 314.100:-
2 avdelningssköterskor, grundlön å
252.000:- (13 lkl) 504.000:-
1 laboratorie- och röntgensköterska, grund-
lön (13 lkl)..... 252.000:-
1 nattsköterska, grundlön (13 lkl)..... 252.000:-
2 assistentsköterskor, grundlön å
230.100:- (11 lkl)..... 460.200:-
1 ambulerande sköterska, grundlön (11 lkl) 230.100:-
3 sköterskebiträden, årsarvode å
190.500:- (7 lkl)..... 571.500:-
1 arbetsterapeut, grundlön (12 lkl)..... 240.900:-
2 servererskor, årsarvode å 164.100:- (4 lkl) 328.200:-
2 diskerskor, årsarvode å 164.100:- (4 lkl) 328.200:-
3 avdelningsstäderskor, årsarvode å
164.100:- (4 lkl)..... 492.300:-
1 amb. avdelningsstäderska, årsarvode
(4 lkl)..... 164.100:-
1 ekonom, årsarvode (12 lkl) 3 mån. 60.225:-
1 kosthållerska, årsarvode (8 lkl) 5 mån. 83.125:-
2 kokerskor, årsarvode å 121.000:- (6 lkl)
8 mån. 242.000:-
1 bagerska, årsarvode (6 lkl) 8 mån. 121.000:-
2 köksbiträden, årsarvode å 164.100:-
(4 lkl)..... 8 mån. 218.800:-

1 amb. köksbiträde, årsarvode (4 lkl) 8 mån. 109.400:-
1 baderska, årsarvode (6 lkl) 8 mån..... 121.000:-
2 telefonister, årsarvode å 164.100:- (4 lkl)
8 mån. 218.800:-
2 tvätterskor, årsarvode å 181.500:- (6 lkl)
8 mån. 242.000:-
4 eldare, årsarvode å 219.600:- (10 lkl)
8 mån. 585.600:-
1 gårdskarl, årsarvode (10 lkl) 8 mån. 146.400:-
1 halvtidsanställt kontorsbiträde 76.500:-
Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 410.000:-
Dyrortstillägg (förslagsanslag)..... 150.000:-
Indextillägg (förslagsanslag)..... 1.481.000:-
Ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag) 970.000:-
Dejoureringsarvoden (förslagsanslag)..... 210.000:-
Semestervikariearvoden (förslagsanslag)..... 530.000:- 10.745.850:-

2. Kosthållningen (förslagsanslag) 8 mån. 3.000.000:-
3. Medicinalier och förbandsmateriel (förslagsanslag)..... 1.765.000:-
4. Värme och lyse (förslagsanslag) 8 mån. 2.120.000:-
5. Tvätt och rengöringsmedel inkl. vattenavgift (förslagsanslag) 8 mån. 400.000:-
6. Operationsarvoden och resekostnader för lungkirurgen (förslagsanslag) 315.000:-
7. Underhåll av inventarier 100.000:-
8. Diverse utgifter 550.000:-
9. Sanatoriets inkl. tuberkulosbyråns andel i gemensamma driftskostnader med centralsjukhuset, vilka kostnader i första hand belasta centralsjukhusets budget (förslagsanslag) 5.100.000:-
10. Till landskapsstyrelsens disposition för centralsanatoriet 600.000:-

Summa III kap. 24.695.850:-

IV. Ålands tuberkulosbyrå.

1. Avlöningar:

1 dispensärläkare, årsarvode (33 lkl)	668.700:-	
1 dispensärsköterska, grundlön (13 lkl)	252.000:-	
Dyrortstillägg (förslagsanslag)	9.300:-	
Indextillägg (förslagsanslag)	186.000:-	1.116.000:-
2. Skärmbildsfotografering (förslagsanslag)		220.000:-
3. Diverse utgifter		120.000:-
4. Tuberkulosbyråns beräknade andel i gemensamma driftskostnader med centralsjukhuset och sanatoriet, vilka kostnader i första hand belasta de båda sistnämnda sjukhusens budgeter (förslagsanslag)		920.000:-
5. Fri bostad, värme och lyse för dispensärläkaren och dispensärsköterskan (förslagsanslag)		245.000:-
Summa IV kap.		2.621.000:-

V. Ålands allmänna sjukhus.

(1.1 - 31.8)52)

1. Avlöningar:

1 överläkare, grundlön (23 lkl)	266.200:-	
1 bitr. läkare, årsarvode (18 lkl)	209.400:-	
1 predikant	8.000:-	
1 ekonom, årsarvode (11 lkl)	153.400:-	
1 översköterska, grundlön (15 lkl)	182.400:-	
1 operationssköterska, grundlön (12 lkl)	160.600:-	
1 laboratoriesköterska, grundlön (12 lkl)	160.600:-	
1 polikliniksköterska, grundlön (12 lkl)	160.600:-	
2 avdelningssköterskor, grundlön å 240.900:-/år (12 lkl)	321.200:-	
2 sköterskor, grundlön å 219.600:-/år (10 lkl)	292.800:-	
3 sköterskor, årsarvode å 219.600:-/år (10 lkl)	439.200:-	
1 avdelningsbarnmorska, årsarvode (12 lkl)	160.600:-	
2 barnmorskor, årsarvode å 219.600:-/år (10 lkl)	292.800:-	
3 barnsköterskor, årsarvode å 190.500:-/år (7 lkl)	381.000:-	
1 kosthållsföreståndarinna, årsarvode (8 lkl)	133.000:-	
1 vaktmästare-maskinskötare, grundlön (9 lkl)	139.600:-	
1 bitr. vaktmästare och hjälpkarl, årsarvode (8 lkl)	133.000:-	
1 köksa	128.800:-	
4 köksbiträden å 96.800:-	387.200:-	
7 städerskor å 96.800:-	677.600:-	
1 tvättföreståndarinna	135.200:-	
1 tvätterska	128.800:-	
Ålderstillägg (förslagsanslag)	250.000:-	
Indextillägg (förslagsanslag)	1.060.000:-	
Hyra	20.000:-	
Ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)	700.000:-	
Ersättning för nattarbete (förslagsanslag)	40.000:-	
Tilläggsarvoden för 14 sköterskor å 1.000:-/mån.	112.000:-	
För anlitande av röntgenolog (förslagsanslag)	100.000:-	7.334.000:-
2. Semestervikariearvoden:		
För läkarna	69.000:-	
För personalen (förslagsanslag)	481.000:-	550.000:-
3. Kosthållningen (förslagsanslag):		
För personalen	750.000:-	
För 10.000 sjukvårdsdagar	1.000.000:-	1.750.000:-
4. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag)		1.500.000:-
5. Instrument		200.000:-
6. Värme och lyse (förslagsanslag)		900.000:-

7.	Diverse utgifter	200.000:-
8,	Tvätt (förslagsanslag).....	200.000:-
9.	Underhåll av inventarier	450.000:-
10.	Underhåll av ambulans	50.000:-
11.	Underhåll av fastigheten	215.000:-
12.	Till landskapsstyrelsens disposition för sjukhuset	100.000:-

V kap. 13.449.000:-

VI. Kumlinge sjukstuga.

1.	Avlöningar:		
	1 läkare, arvode	12.000:-	
	1 sköterska, grundlön (11 lkl).....	230.100:-	
	1 sköterska, årsarvode (11 lkl).....	230.100:-	
	1 ekonom och gårdskarl, årsarvode (1 lkl)	143.100:-	
	Betjäning	275.000:-	
	Hyresbidrag för sköterska	12.000:-	
	Ålderstillägg (förslagsanslag).....	110.400:-	
	Indextillägg (förslagsanslag).....	145.000:-	
	Ersättning för söndagsarbete (förslags-anslag)	50.000:-	1.207.700:-
2.	Semestervikarieavoden (förslagsanslag).....		30.000:-
3.	Kosthållningen (förslagsanslag).....		240.000:-
4.	Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag)....		50.000:-
5.	Värme och lyse (förslagsanslag).....		250.000:-
6.	Inventariernas underhåll		30.000:-
7.	Diverse utgifter		40.000:-
8.	Sjukhusområdets underhåll		15.000:-
9.	Byggnadernas underhåll		50.000:-
10.	Till landskapsstyrelsens disposition för sjukstugan...		15.000:-

VI kap. 1.927.700:-

VII. Särskilda anslag.

Landskapshälsosyster-barnmorskan.

1.	Landskapshälsosyster-barnmorskans avlöning:		
	grundlön (20 lkl).....	344.100:-	
	ålderstillägg (förslagsanslag).....	18.540:-	
	dyrortstillägg (förslagsanslag).....	12.600:-	
	indextillägg (förslagsanslag).....	75.000:-	450.240:-
2.	Landskapshälsosyster-barnmorskans resekostnader (förslagsanslag).....		100.000:-
3.	Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar (förslags-anslag)		2.500.000:-
4.	Bidrag till avlönande av kommunala barnmorskor (förslags-anslag)		3.300.000:-
5.	Bidrag till avlönande av kommunala hälsosystrar-barnmor-skor (förslagsanslag).....		900.000:-
6.	Bidrag till upprätthållande av Mariehamns kommunala sjuk-hus		1.000.000:-
7.	Bidrag till upprätthållande av Grelsby sjukhus (förslags-anslag)		5.500.000:-
8.	Kostnader för fyra friplatser i Grelsby sjukhus (för-slagsanslag)		650.000:-
9.	Sjukhuskostnader för tre platser i Åbolands barnsjukhus (förslagsanslag)		1.300.000:-
10.	Understöd åt rådgivningsbyråerna i mödra- och barnavård (förslagsanslag).....		1.300.000:-
11.	Bidrag till Kumlinge apotek		100.000:-
12.	Bidrag till Föreningen Folkhälsan på Åland r.f.		80.000:-
13.	Till landskapsstyrelsens disposition för hälso- och sjuk-vårdsändamål		150.000:-

Summa VII kap. 17.330.240:-

Summa 4 Huvudtiteln 85.679.550:-

5 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.

I. Ålands lyceum.

1. Avlöningar:

4 äldre lektorer, grundlön å 465.300:-(26 lkl)		1.861.200:-
3 äldre lektorer, grundlön å 444.000:- (25 lkl)		1.332.000:-
2 yngre lektorer, grundlön å 399.300:-(23 lkl)		798.600:-
1 gymnastiklärare, grundlön (19 lkl)		329.100:-
1 gymnastiklärarinna, grundlön (19 lkl)		329.100:-
1 teckningslärarinna, grundlön (16 lkl)		286.500:-
1 sånglärare, arvode		96.600:-
1 gårdskarl-eldare, grundlön (10 lkl)		219.600:-
1 vaktmästare, grundlön (9 lkl)		209.400:-
Rektorsarvode		90.000:-
Kanslihjälp		24.000:-
Ålderstillägg (förslagsanslag)		900.000:-
Dyrortstillägg (förslagsanslag)		200.000:-
Indextillägg (förslagsanslag)		1.300.000:-
Ersättning för söndagsarbete (förslagsanslag)		30.000:-
Ersättning för övertidsarbete (förslagsanslag)	30.000:-	8.036.100:-
2.a) Timlärar- och tjänstgöringsarvoden (förslagsanslag)	2.800.000:-	
b) Timlärararvoden för parallellklasserna samt rektorns och vaktmästarens arvode därför (förslagsanslag)	2.800.000:-	5.600.000:-
3. Undervisningsmaterial		90.000:-
4. Städning (förslagsanslag)		230.000:-
5. Värme och lyse (förslagsanslag)		1.000.000:-
6. Material för undervisning i slöjd och huslig ekonomi (förslagsanslag)		90.000:-

7. Tryckningskostnader (förslagsanslag)	125.000:-
8. Diverse utgifter	200.000:-
9. Underhåll av inventarier	100.000:-
10. Underhåll av byggnader	200.000:-
11. Till landskapsstyrelsens disposition för lyceet	35.000:-
Summa I kap.	15.706.100:-

II. Folkskolväsendet.

Folkskolinspektören.

1. Folkskolinspektörens avlöning:		
grundlön (26 lkl)	465.300:-	
ålderstillägg	117.900:-	
dyrortstillägg	15.900:-	
indextillägg (förslagsanslag)	120.000:-	719.100:-
2. Arvode för folkskolinspektörens semestervikarie (förslagsanslag)		35.000:-
3. Folkskolinspektörens resekostnader (förslagsanslag)		180.000:-
4. Folkskolinspektörens kansli- och hyresmedel		36.410:-
Landskapsbidrag för folkskolväsendet:		
5. Mariehamns stad (förslagsanslag)		2.000.000:-
6. Lärarnas vid folkskolorna på landet avlöning (förslagsanslag)		31.000.000:-
7. Tilläggsarvoden för lärare i glest befolkade och avsides belägna kommuner (förslagsanslag)		1.600.000:-
8. Ålderstillägg åt lärarna vid folkskolor på landet (förslagsanslag)		5.750.000:-
9. Timarvoden (förslagsanslag)		6.200.000:-
10. Byggnadshjälp åt landskommuner för uppförande av folkskolelokaler (förslagsanslag)		40.000.000:-
11. Tilläggsunderstöd åt fattiga och glest befolkade kommuner för anskaffande av folkskolelokaler (för-		

slagsanslag) 15.000.000:-

12. Understödsanslag för folkskolorna på landet (förslagsanslag) 18.000.000:-

13. Extra understöd för upprätthållande av folkskolväsendet i landskapets fattiga och glest befolkade kommuner (förslagsanslag) 2.000.000:-

Särskilda utgifter för folkskolväsendet:

14. Till sommarrekreation vid sommarkolonier åt medellösa, främst svaga och sjuka folkskolebarn 120.000:-

15. Ledarkurser för ungdomsarbetet 30.000:-

16. Biblioteks- och resestipendiemedel 30.000:-

17. Abnormundervisningens främjande (förslagsanslag)..... 50.000:-

18. Diverse utgifter 30.000:-

Summa II kap. 122.780.510:-

III. Ålands sjöfartsläroverk.

1. Avlöningar:

Navigationsskoleavdelningen.

1 överlärare, grundlön (26 lkl)..... 465.300:-

1 lektor i navigationsämnen, grundlön (24 lkl)..... 420.600:-

1 lektor i matematik, grundlön (24 lkl) 420.600:-

1 lektor i språk, grundlön (24 lkl)..... 420.600:-

Rektorsarvode 30.000:-

Maskintekniska avdelningen.

2 lektorer, grundlön å 488.700:- (27 lkl) 977.400:-

1 lektor, grundlön (26 lkl)..... 465.300:-

Avdelningsföreståndararvode..... 24.000:-

Kanslist 96.000:-

Gemensamt.

1 vaktmästare, grundlön (10 lkl)..... 219.600:-

Städhjälp (förslagsanslag)..... 196.000:-

Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 400.000:-

Dyrortstillägg (förslagsanslag)..... 120.000:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 790.000:-

Ersättning för söndagsarbete (vaktmästaren) (förslagsanslag)..... 20.000:-

Ersättning för övertidsarbete (vaktmästaren) (förslagsanslag)..... 30.000:-

Rådgivande kommissionens arvoden 7.000:- 5.102.400:-

2. Tjänstgörings- och timarvoden (förslagsanslag):

För navigationsskoleavdelningen 925.000:-

Hemarbete 430.000:-

För maskintekniska avdelningen 890.000:-

Hemarbete 200.000:-

Lönejustering 200.000:-

Indextillägg 400.000:- 3.045.000:-

3. Timarvoden för skepparskolan (förslagsanslag):

37 x 15,336:- x 0,5 ..... 283.716:-

Hälsolära 10 x 750:- 7.500:-

Hemarbete 50.000:-

Lönejustering 20.000:-

Indextillägg 55.000:- 416.216:-

4. Undervisningsmaterial:

För navigationsskoleavdelningen 100.000:-

För maskintekniska avdelningen 100.000:- 200.000:-

5. Värme och lyse (förslagsanslag)..... 300.000:-

6. Expensmedel:

För navigationsskoleavdelningen 75.000:-

För maskintekniska avdelningen..... 60.000:- 135.000:-

7. Stipendiemedel (båda avdelningarna)..... 12.000:-

8. Svetsningskurs för maskintekniska avdelningen 30.000:-

9. För exkursioner 40.000:-

10. Specialföreläsningar (förslagsanslag)..... 7.200:-

11. Underhåll av byggnaden 100.000:-

Summa III kap. 9.387.816:-

IV. Ålands yrkesskola.

1. Avlöningar:

1 ingeniörlärare, årsarvode (23 lkl)..... 399.300:-

1 ingeniörlärare, årsarvode (23 lkl) 5 mån.166.375:-

1 yrkesarbetslärarinna, årsarvode (19 lkl) 329.100:-

1 yrkeslärare, årsarvode (18 lkl) 5 mån. 130.875:-

Lärarnas timarvoden (förslagsanslag):

Dagkurser 1.000.000:-

Aftonkurser..... 120.000:- 1.120.000:-

Kanslist 120.000:-

Direktionsarvoden (förslagsanslag)..... 45.000:-

Rektorsarvode 28.200:-

Föreståndararvoden (förslagsanslag).... 55.900:-

Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 62.640:-

Dyrortstillägg (förslagsanslag)..... 36.945:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 205.000:- 2.699.335:-

2. Elevernas löner (förslagsanslag) 250.000:-

3. Städning och eldning (förslagsanslag)..... 200.000:-

4. Råvaror och arbetsredskap (förslagsanslag)..... 1.800.000:-

5. Expensmedel 212.000:-

6. Undervisningsmaterial och bibliotek 500.000:-

7. Inmontering och reparation av maskiner och inventarier (förslagsanslag)..... 125.000:-

8. Hyra, bränsle, lyse, kraft och vatten (förslagsanslag) 640.000:-

9. Läkarundersökning av eleverna och allmän hälsovård (förslagsanslag)..... 20.000:-

10. Diverse utgifter 80.000:-

11. Till landskapsstyrelsens disposition för yrkesskolan.. 200.000:-

Summa IV kap. 6.726.335:-

V. Ålands folkhögskola.

1. Avlöningar:

1 föreståndare, grundlön (24 lkl)..... 420.600:-

1 andra lärare, grundlön (21 lkl)..... 360.900:-

1 lärare i huslig ekonomi, grundlön(15 lkl) 273.600:-

1 handarbetslärare, grundlön (14 lkl)... 262.500:-

1 slöjdlärare och vaktmästare, årsarvode (14 lkl)..... 262.500:-

1 kristendomslärare 12.000:-

1 sånglärare 15.000:-

2 köksbiträden och städerskor, 7 månader 190.000:-

Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 386.000:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 294.000:- 2.477.100:-

2. Värme och lyse (förslagsanslag)..... 700.000:-

3. Undervisningsmaterial 75.000:-

4. Expensmedel 150.000:-

5. Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag) 75.000:-

6. Planering av skolgården och trädgården 50.000:-

7. Underhåll av byggnaderna 400.000:-

8. Båtbygge 70.000:-

9. Till landskapsstyrelsens disposition för folkhögskolan 150.000:-

Summa V kap. 4.147.100:-

VI. Ålands lantmannaskola.

1. Avlöningar:

1 föreståndare, grundlön (23 lkl)..... 399.300:-

	Föreståndararvode	36.000:-	
	1 andra lärare, grundlön (22 lkl).....	379.800:-	
	Biträdande timlärare	130.000:-	
	Ålderstillägg (förslagsanslag).....	178.000:-	
	Indextillägg (förslagsanslag).....	230.000:-	
	Kosthållerska	97.200:-	1.450.300:-
2.	Värme och lyse (förslagsanslag).....		250.000:-
3.	Undervisningsmaterial		15.000:-
4.	Expensmedel		80.000:-
5.	Slöjdverktyg		6.000:-
6.	Direktionens resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		30.000:-
7.	Underhåll av skolplan och stängsel		12.000:-
8.	Underhåll av byggnaderna		300.000:-

Skollägenheten på Jomala gård.

9. a)	Löner, semesterarvoden samt folkpensions- och barnbidragspremier	843.920:-	
b)	Övriga löpande utgifter	456.080:-	1.300.000:-

Summa VI kap. 3.443.300:-

VII. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola.

1.	Avlöningar:		
	1 vävlärarinna, grundlön (13 lkl).....	252.000:-	
	1 sömnadslärarinna, grundlön (13 lkl)...	252.000:-	
	Föreståndarinnearvode	15.000:-	
	Kokerska	56.000:-	
	Ålderstillägg (förslagsanslag).....	70.000:-	
	Indextillägg (förslagsanslag).....	115.000:-	760.000:-
2.	Kostnader för anordnande av kurser utom skolan (förslagsanslag).....		25.000:-
3.	Värme och lyse (förslagsanslag).....		100.000:-
4.	Undervisningsmaterial		20.000:-

5.	Expensmedel		40.000:-
6.	Direktionens arvoden och resekostnader (förslagsanslag)		20.000:-
7.	Resekostnader och dagtraktamenten för föreståndarinnan		3.500:-
8.	Underhåll av trädgården		5.000:-
9.	Underhåll av byggnaderna		50.000:-

Summa VII kap. 1.023.500:-

VIII. Ålands ambulerande lanthushållsskola.

1.	Avlöningar:		
	1 lärarinna i huslig ekonomi, grundlön (13 lkl).....	252.000:-	
	1 lärarinna i kvinnlig slöjd, grundlön (13 lkl).....	252.000:-	
	Föreståndarinnearvode	15.000:-	
	Biträdande timlärare	6.000:-	
	Ålderstillägg (förslagsanslag).....	16.000:-	
	Indextillägg (förslagsanslag).....	105.000:-	646.000:-
2.	Hyra, värme och lyse (förslagsanslag).....		160.000:-
3.	Undervisningsmaterial och lösa inventarier		70.000:-
4.	Expensmedel		60.000:-
5.	Direktionsarvoden och resekostnader (förslagsanslag)		10.000:-

Summa VIII kap. 946.000:-

IX. Fornminnesvården.

1.	Till landskapsstyrelsens disposition för museiändamål	400.000:-
2.	För fornminnesvården (förslagsanslag).....	200.000:-
3.	Bomarsunds fornminnesområde	75.000:-
4.	För publiceringsverksamhet	100.000:-

Summa IX kap. 775.000:-

X. Socialt bildningsarbete.

Biblioteksverksamheten.

1.	Biblioteksinspektörens arvode (57.700:- + 15 %) (för-	

slagsanslag) 66.355:-

2. Biblioteksinspektörens resekostnader (förslagsanslag) 30.000:-

3. Bidrag till biblioteken (förslagsanslag)..... 700.000:-

Annat socialt bildningsarbete.

4. Understödjande av studiecirkelverksamheten 43.000:-

5. Understöd åt Arbetarinstitutet i Mariehamn (förslagsanslag)..... 600.000:-

6. Understödjande av populärvetenskapliga föreläsningar 22.000:-

7. Understödjande av ungdomsarbetet 45.000:-

8. Ledning av och extra understöd åt bildningsarbete i avsides belägna trakter 12.000:-

Summa X kap. 1.518.355:-

XI. Särskilda anslag.

1. Främjande av vetenskapliga, litterära och konstnärliga strävanden 900.000:-

2. Understöd åt Ålands hemslöjdsförening för föreningens skolverksamhet (förslagsanslag)..... 1.117.000:-

3. Understöd åt Kock- och stuertskolan i Mariehamn (förslagsanslag)..... 500.000:-

4. Understöd för idrottens främjande (förslagsanslag):

Åt idrottsorganisationer för allmän verksamhet 250.000:-

Till idrottsanläggningar 1.850.000:- 2.100.000:-

5. Understöd åt teatrar, sångkörer och orkestrar..... 300.000:-

6. Stipendier och understöd för högskolestudier 200.000:-

7. Understödjande av skolgången för elever i läroverk.. 110.000:-

8. Understöd för mindre bemedlades yrkesutbildning (förslagsanslag)..... 2.200.000:-

9. Understöd åt Ålands Ungdomsförbund 140.000:-

10. Kommunal upplysningsverksamhet 48.000:-

11. Understöd åt Samfundet Finland-Sovjetunionen 40.000:-

12. Understöd åt Ålands Folkminnesförbund för byggande av lillstuga vid bygdegården i Kastelholm..... 200.000:-

13. Understöd åt Betania församling för upprätthållande av läsesal för sjömän 50.000:-

14. Bidrag för Ålandsutställningen 1956 ..... 100.000:-

15. Bidrag för Ålands Kulturdagar 1953 (engångsutgift)..... 200.000:-

16. Garantibelopp för Ålands Kulturdagar 1953 (engångsanslag) 250.000:-

17. Till landskapsstyrelsens disposition för undervisnings- och bildningsväsendet..... 300.000:-

Summa XI kap. 8.755.000:-

Summa 5 Huvudtiteln 175.209.016:-

6. Huvudtiteln. Näringarnas främjande.

I. Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamheten.

1. Avlöningar:

1 byggmästare, grundlön (21 lkl)..... 360.900:-

1 husdjurs-/och jordbruks-/konsulent, grundlön (21 lkl).. 360.900:-

1 bokförings-/och jordbruks-/konsulent, grundlön (21 lkl) 360.900:-

1 jordbruksinstruktör, årsarvode (20 lkl) 344.100:-

1 trädgårdskonsulent, grundlön (16 lkl) 286.500:-

1 bitr. trädgårdskonsulent, årsarvode (16 lkl)..... 286.500:-

Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 100.000:-

Dyrortstillägg (förslagsanslag)..... 100.000:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 550.000:- 2.749.800:-

2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)..... 1.000.000:-

3. Jordförbättringsarbeten (reservationsanslag) 5.000.000:-

4. Bidrag för täckdikningar (reservationsanslag)..... 500.000:-

5. Ny- och betesodlingspremier (reservationsanslag)..... 1.000.000:-

6. För främjande av jordbruket samt häst- och boskaps-skötseln		1.000.000:-
7. Understöd för uppförande av A.I.V.-silos		300.000:-
8. Kreatursförädlingsföreningar (förslagsanslag)		3.000.000:-
9. Svin-, får-, fjäderfä- och biskötselns främjande		100.000:-
10. Lantbruksklubbverksamheten		750.000:-
11. Lantbruksbokföringens främjande		20.000:-
12. Jordbruksförsöksverksamheten:		
a) Ålands försöksfält	430.000:-	
b) Godby fruktförsök	557.000:-	
c) Lokala fältförsök	5.000:-	992.000:-
13. Bidrag åt småbrukarsammanslutningar till maskinanskaffning (förslagsanslag)		800.000:-
14. Understöd för byggande av vatten- och avloppsledningar på landsbygden		100.000:-
15. Understöd till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden (reservationsanslag)		2.500.000:-
Summa I kap.		19.811.800:-

II. Fisket.

1. Avlöningar:		
1 fiskeriinstruktör, grundlön (16 lkl)	286.500:-	
För avlönande av tillfällig fiskeriintendent (förslagsanslag)	240.000:-	
Ålderstillägg (förslagsanslag)	15.900:-	
Indextillägg (förslagsanslag)	61.000:-	603.400:-
2. Resor och dagtraktamenten		250.000:-
3. Fiskerinäringens främjande		1.500.000:-
4. Underhåll av romkläckningsanstalten		60.000:-
5. För fiskeriundersökningar och anordnande av fiskarkurser (förslagsanslag)		100.000:-

6. Underhåll och drift av fiskefyrar		80.000:-
7. Förbättrande av fiskeleder och fiskehamnar		600.000:-
8. Landskapets andel i premier för försäkrade fiskredskap och fiskebåtar (förslagsanslag)		160.000:-
Summa II kap.		3.353.400:-

III. Den privata skogshushållningen.

1. Avlöningar:		
1 skogsvårdsinstruktör, grundlön (21 lkl)	360.900:-	
1 plantskoleskötare och bitr. skogsvårdsinstruktör, grundlön (17 lkl)	299.400:-	
1 extra skogstekniker, arvode (motsvarande 7 lkl. 190.500:- + 15 %)	219.000:-	
Ålderstillägg (förslagsanslag)	55.620:-	
Dyrortstillägg för skogsvårdsinstruktören (förslagsanslag)	12.600:-	
Indextillägg (förslagsanslag)	157.000:-	1.104.520:-
2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)		450.000:-
3. Bidrag till kostnaderna för skogsförbättringsarbeten (reservationsanslag)		1.500.000:-
4. Främjande av och tillsyn över den privata skogshushållningen		800.000:-
5. Underhåll av plantskolan		500.000:-
Summa III kap.		4.354.520:-

IV. Särskilda anslag.

1. Understöd åt föreningar:		
a) Ålands fiskarförening	120.000:-	
b) Ålands Marthadistriktsförbund	300.000:-	
c) Ålands Mejeriförbund	50.000:-	470.000:-
2. Hemslöjdens främjande		175.000:-
3. För främjande av hem- och småindustrin till tryggande av sysselsättningen		100.000:-

4. För geologiska undersökningar (reservationsanslag)... 600.000:-

5. Bidrag för utgivande av Östra Saltviks lantmannagilles 50-års historik (engångsutgift)..... 25.000:-

6. **Till landskapsstyrelsens disposition för näringarnas främjande** 200.000:-

Summa IV kap. 1.570.000:-

Summa 6 Huvudtiteln 29.089.720:-

7 Huvudtiteln. Kommunikationsväsendet.

I. Arbetsledning.

1. Avlöningar:

2 vägbyggmästare, grundlön å 360.900:- (21 lkl)..... 721.800:-

Ålderstillägg (förslagsanslag)..... 134.820:-

Dyrortstillägg 16.160:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 175.000:- 1.047.780:-

2. Resor och dagtraktamenten (förslagsanslag)..... 500.000:-

Summa I kap. 1.547.780:-

II. Väghållningen.

1. Landsvägarnas underhåll (förslagsanslag):

a) Sommarunderhållet 20.000.000:-

b) Vinterunderhållet 4.500.000:-

c) Färjhållningen 2.500.000:- 27.000.000:-

2. Bidrag till kommunalvägar:

a) För byggnad och förbättring (reservationsanslag)..... 3.000.000:-

b) För underhåll (förslagsanslag).... 3.000.000:-

c) För förbättring av vägförhållandena i skärgården (reservationsanslag) 800.000:- 6.800.000:-

3. Bidrag åt kommuner för inlösen av vägområden (förslagsanslag)..... 1.000.000:-

Summa II kap. 34.800.000:-

III. Sjökommunikationerna.

1. För upprätthållande av trafik i yttre skärgården (förslagsanslag)..... 4.000.000:-

2. Upprensning av båtleder (reservationsanslag)..... 500.000:-

3. Till anläggning och underhåll av båtbryggor (reservationsanslag)..... 3.000.000:-

Summa III kap. 7.500.000:-

IV. Särskilda anslag.

Motorfordonstrafiken.

1. Avlöning:

1 bilbesiktningsman och inspektör för landskapets motorfordon, årsarvode (22 lkl)..... 379.800:-

Dyrortstillägg 13.560:-

Indextillägg (förslagsanslag)..... 79.000:- 472.360:-

2. Till anskaffande av registerbrickor för motorfordon (förslagsanslag)..... 200.000:-

Övriga anslag.

3. Skjuts- och gästgiverihållningen (förslagsanslag)..... 500.000:-

4. För underhåll av byggnader, arbetsmaskiner och inventarier 3.000.000:-

5. Till landskapsstyrelsens disposition för kommunikationsväsendet 100.000:-

Summa IV kap. 4.272.360:-

Summa 7 Huvudtiteln 48.120.140:-

8 Huvudtiteln. Socialvården.

I. Särskilda anslag för sociala ändamål.

1. Fattigvårdsinspektionen 100.000:-

2. Olycksfallsförsäkringspremier (förslagsanslag)..... 600.000:-

3. Hälso-, läkar- och sjukhusvård åt landskapets arbetare (förslagsanslag)..... 130.000:-

4. Invalidvården (förslagsanslag)	2.500.000:-
5. Understöd åt barnhem (förslagsanslag)	250.000:-
6. Understöd åt barnträdgårdar (förslagsanslag)	250.000:-
7. Sommarrekreation för barn, som ej äro folkskolebarn	50.000:-
8. Bidrag till avlönande av kommunala hemsystrar (förslagsanslag)	800.000:-
9. Fattigvårdsutgifter, som skola ersättas av landskapet (förslagsanslag)	1.000.000:-
10. Understödjande av sedlighetsarbetet	30.000:-
11. Understödjande av nykterhetsarbetet	220.000:-
12. Bidrag åt Ålands kommunalförbund för arbetsförmedling (förslagsanslag)	800.000:-
13. Bidrag för anordnande av semester åt överansträngda husmödrar i barnrika familjer	80.000:-
Summa I kap.	6.810.000:-
Summa 8 Huvudtiteln	6.810.000:-

9 Huvudtiteln. Diverse anslag.

I. Särskilda anslag.

1. På lag grundade utgifter, vilka icke äro upptagna såsom särskilda poster i budgeten (förslagsanslag)	100.000:-
2. Oförutsedda utgifter (förslagsanslag)	600.000:-
3. Utgifter för Ålandsdelegationen (förslagsanslag)	300.000:-
4. Kommittéer och sakkunniga (förslagsanslag)	350.000:-
5. På grund av landskapstjänst beviljade pensioner, indextillägg medräknade (förslagsanslag)	15.000.000:-
6. Barnbidrags- och folkpensionspremier, som landskapet i egenskap av arbetsgivare äger erlägga (förslagsanslag)	4.300.000:-
7. Kostnader för förande av kortregister över personer, vilka åtnjuta åländsk hembygdsrätt	60.000:-
8. Av brandlagen för Mariehamns stad föranledda kostnader (förslagsanslag)	5.000:-

9. Understöd till främjande av brandskyddet	400.000:-
10. Understöd till turismens främjande	843.000:-
11. Östra Saltviks lantmannagille för färdigställande av vägen från Långbergsöda till Orrdalsklint	50.000:-
12. Av naturskyddsåtgärder föranledda utgifter (förslagsanslag)	350.000:-
13. Kostnader för ersättning av älgskador (förslagsanslag)	20.000:-
14. Premier för dödande av rovdjur (förslagsanslag)	500.000:-
15. Bidrag för utbildning av polismän (förslagsanslag)	50.000:-
16. Stödjande av elektrifieringen på landsbygden (förslagsanslag)	3.000.000:-
17. För undersöknings- och publikationsverksamheten för utvecklande av bostadsbyggnadsproduktionen (reservationsanslag)	150.000:-
18. Av lagen om främjande av bostadsproduktionen föranledda kostnader	200.000:-
19. Bidrag för främjande av bostadsbebyggelsen i av husbocken härjade trakter (reservationsanslag)	1.500.000:-
20. Kostnader för uppgörande av byggnadsplaner i tätbebyggda samhällen (förslagsanslag)	1.000.000:-
21. Brandstodspremier (förslagsanslag)	200.000:-
Summa I kap.	28.978.000:-
Summa 9 Huvudtiteln	28.978.000:-

10 Huvudtiteln. Investeringsutgifter.

I. Landskapsstyrelsen.

1. Inredning av sammanträdesrummet samt anskaffning av kontorsmaskiner och -inventarier (reservationsanslag)	950.000:-
2. Kostnader för anskaffning av tomt samt förberedande projektering av landskapsgård (reservationsanslag)	2.000.000:-
Summa I kap,	2.950.000:-

II. Hälso- och sjukvården.

1. Ålands centralsanatorium för anskaffning av inventarier och instrument 600.000:-

Summa II kap. 600.000:-

III. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Ålands lyceum för anskaffning av inventarier..... 400.000:-
2. Ålands sjöfartsläroverk för slutförande av arbetena på maskinlaboratoriets utbyggnad (reservationsanslag) 200.000:-
3. Ålands sjöfartsläroverk för installering av oljeeldning för maskinlaboratoriets ångpanna (reservationsanslag)..... 250.000:-
4. Ålands sjöfartsläroverk för inköp av 25 st. pulpeter samt lärarbord och möbler till lärarrum och kansli (reservationsanslag)..... 275.000:-
5. Ålands sjöfartsläroverk för inköp av radar samt installering därav (reservationsanslag)..... 2.100.000:-
6. Ålands yrkesskola för anskaffning av inventarier (reservationsanslag)..... 115.000:-
7. Ålands yrkesskola för anskaffning av maskiner (reservationsanslag)..... 2.100.000:-
8. Ålands yrkesskola för projektering av skolbyggnad (reservationsanslag)..... 200.000:-
9. Ålands folkhögskola för anskaffning av inventarier (reservationsanslag)..... 275.000:-
10. Ålands lantmannaskola för inköp och inmontering av mjölkmaskin till Jomala gård (reservationsanslag).. 150.000:-
11. Ålands lantmannaskola för anläggning av vattenledning till skolan inkl. Jomala gård (reservationsanslag) 850.000:-
12. Ålands kvinnliga hemslöjdsskola för ombyggnad av skolbyggnaden (reservationsanslag)..... 2.750.700:-

Summa III kap. 9.665.700:-

IV. Näringarnas främjande.

1. Godby Fruktförsök för inköp av motorspruta med tillbehör för bekämpande av växtsjukdomar (reservationsanslag) 150.000:-
2. Anskaffning av fiskefyrar..... 600.000:-
3. Anskaffning av maskiner för jordförbättringsarbeten (reservationsanslag)..... 4.700.000:-

Summa IV kap. 5.450.000:-

V. Kommunikationsväsendet.

1. Vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (reservationsanslag)..... 6.000.000:-
2. Extra anslag för vägbyggnads- och vägförbättringsarbeten (reservationsanslag)..... 24.000.000:-
3. Anskaffning av vägmaskiner (reservationsanslag)..... 4.000.000:-

Summa V kap. 34.000.000:-

Summa 10 Huvudtiteln 52.665.700:-

11 Huvudtiteln. Understödslån.

I. Näringarnas främjande.

Jordbruket och dess binäringar samt kolonisationsverksamheten.

1. Lån för jordförbättringsarbeten (reservationsanslag).. 3.500.000:-
2. Lån åt småbrukare för röjning av stenbundna åkrar (reservationsanslag)..... 400.000:-
3. Lån för täckdikning (reservationsanslag)..... 500.000:-
4. Lån för främjande av hem- och småindustri till tryggande av sysselsättningen 1.000.000:-
5. Lån för byggande av vatten- och avloppsledningar på landsbygden (reservationsanslag)..... 400.000:-
6. Byggnadslån till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden (reservationsanslag)..... 3.000.000:-
7. Kolonisationskasselån (reservationsanslag)..... 5.000.000:-

Fisket.

8. Lån åt fiskare för anskaffning av fiskredskap och fis-

kebåtar (reservationsanslag)..... 2.500.000:-

Summa I kap. 16.300.000:-

II. Undervisnings- och bildningsväsendet.

1. Studielån åt obemedlade studerande (reservationsanslag) 50.000:-
2. Studielån åt mindre bemedlade för yrkesstudier (förslagsanslag)..... 900.000:-
3. Amorteringslån för landskommunernas folkskolebyggnader (förslagsanslag)..... 30.000.000:-

Summa II kap. 30.950.000:-

III. Särskilda anslag.

1. Bostadslån (förslagsanslag)..... 16.000.000:-
2. Lån för främjande av bostadsbebyggelsen i av husbocken härjade trakter (reservationsanslag)..... 2.000.000:-

Summa III kap. 18.000.000:-

Summa 11 Huvudtiteln 65.250.000:-

12 Huvudtiteln. Finansieringsutgifter.

I. Avräknings- och ränteutgifter.

1. Utbetalningar till landskapets enskilda medel för vid avräkning utom kolumn ställda inkomstposter (förslagsanslag)..... 1.000:-
2. Ränteutgifter för av landskapet upptagna finansieringslån (förslagsanslag)..... 2.500.000:-

Summa I kap. 2.501.000:-

II. Utgifter, vilka ej företräda betalningar.

1. Avkortade inkomstrester (förslagsanslag)..... 1.000:-

Summa II kap. 1.000:-

Summa 12 Huvudtiteln 2.502.000:-

Summa utgifter mk 531.036.021:-

Mariehamn den 30 oktober 1952.

På

landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Viktor Strandfält

Landskapskamrer Th. Eriksson

Till Ålands Landsting.

Under rubriken "Ett permanent skärgårdsorgan" framhöll Ålands skärgårdskommitté i sitt slutbetänkande bl.a. följande: "Särskilt under vintrar,då störningar i trafiken ofta ha förekommit,har ett behov av ett för de åländska skärgårdskommunerna gemensamt organ för samordnande av trafikfrågor gjort sig starkt gällande. - - - Skärgårdskommittén anser är övertygad om att ett permanent åländskt organ för bevakande av skärgårdens intressen i trafik- och andra gemensamma frågor komme att ha en del viktiga uppgifter att fylla i framtiden. Dock anser skärgårdskommittén,att ett skärgårdsförbund vore en tungrodd organisation. En skärgårdsnämnd med en av kommunalfullmäktige utsedd representant för varje kommun,som önskade deltaga i samarbetet,och en av landskapsnämnden utsedd ordförande skulle vara lämpligast. Ordföranden skulle på samma gång fungera som nämndens ombudsman och vara bosatt i Mariehamn."

Enligt undertecknades mening kvarstår behovet av en sådan nämnd fortfarande. En bättre kontakt mellan skärgårdskommunerna inbördes och via ombudsmannen mellan dessa och vederbörande myndigheter skulle ovivelaktigt vara till stor nytta,då det gäller ardnande av för skärgården viktiga angelägenheter i främsta rummet på trafikens område. Med tanke på skärgårdsområdet i norra Saltvik borde även denna kommun vara representerad i nämnden. Ordföranden-Ombudsmannen kunde utses av landskapsstyrelsen och medlemmarna av respektive kommunalfullmäktige på uppmaning av landskapsstyrelsen. Då viktigare frågor förelåg

skulle nämnden sammanträda.

Vi ha räknat med maximum tre sammanträden per år. Nämndens medlemmar borde av landskapsmedel erhålla resekostnadsersättning, ett skäligt dagtraktamente samt ersättning för telefonsamtalsavgifter, medan ordföranden-ombudsmannen dessutom borde erhålla ett litet arvode. Hans uppgift vore ju att särskilt under för trafiken svåra tider telefondejourera och till myndigheterna föra fram förslag och önskemål från skärgården. Han skulle leda förhandlingarna vid sammanträdena och sköta nämndens skriftväxling. Vi ha beräknat kostnaderna under nästa år till högst 75.000 mark.

Med hänvisning till ovanstående anhålla undertecknade vördsamt med stöd av stadgandena i §§ 27 o. 28 i gällande landstingsordning

att Landstinget ville i landskapets inkomst- och utgiftsstat för 1953 införa ett anslag, stort 75.000 mark, för bestridande av kostnaderna för en skärgårdsnämnd.

Mariehamn, den 15 november 1952.

Ewald Häggblom ..... Ferdi Sjöstrand .....

....

Bertil Söderlund ....

T i l l Å l a n d s l a n d s t i n g .

Enär i landskapsstyrelsens förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1953 anslag icke observerats för inrättande av en landskapsarkitektstjänst i landskapet Åland, ehuru inrättande av nämnda tjänst av många orsaker synes vara nödvändig, få vi med stöd av § 28 mom. 1 i gällande landstingsordning härmed vördsammast till landstinget ingiva finansmotion med förslag, att i nästa års ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet upptages anslag för avlönande av en landskapsarkitekt, som hänföres till 28:de löneklassen.

Som stöd för vår anhållan få vi vördsammast hänvisa till den petition, som av undertecknad Carl Holmqvist m. fl. i samma avseende inlämnades till 1946 års landsting (Petition N:o 12/1946) och till den utredning, som i anledning av petitionen förelades landstinget. Till därvid framförda omständigheter kommer ytterligare, att det under byggnad nu varande Centralsjukhuset påkallar anställande av tekniskt utbildad person till landskapsstyrelsens förfogande och att till landstinget även inlämnats framställningar från

landskapsstyrelsen med förslag till landskapslagar angående byggnadsplaneområden på landsbygden i landskapet Åland och angående byggnadsstadga för för byggnadsplaneområden på landsbygden i landskapet Åland.

För att landskapet skall på ett tillfredsställande sätt kunna handhava förvaltningen av sina fastigheter och förvaltningen på byggnadsväsendets område synes tiden därför vara inne att förverkliga de planer på inrättande av ifrågavarande landskapstjänst, som redan år 1923 framlades av landskapsnämnden och vilka, såsom ovan framhölls, år 1946 återupptogos, men vilka vid nämnda tillfällen icke ansetts kunna genomföras med hänsyn till de begränsade arbetsuppgifter, som beräknades föreligga. Förhållande i landskapet har likväl nu utvecklats därhän, att inrättande av en motsvarighet till distriktsarkitekttjänsterna i riket är påkallad, vilken tjänsteinnehavare skulle handhava, icke blott skötseln av landsskapets egen byggnadsverksamhet, utan även de uppgifter, som enligt förenämnda lagförslag ankomma på byggnadsinstruktören.

Mariehamn den 14 november 1952.

№ 17/1952.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 17/1952 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till ordinarie inkomst- och utgiftsstat för landskapet Åland under år 1953. (36/1952)

Med anledning av ovannämnda framställning får utskottet härmed vördsamt anföra följande:

Den nya uppställningen för ordinarie budgeten hälsar utskottet med tillfredsställelse. Den gamla uppställningen har redan i många avseenden för länge sedan varit föråldrad och då den nya självstyrelselagen nu för första gången tillämpats på landskapsstyrelsens framställning till ordinarie budgetförslag har tidpunkten varit lämpligast tänkbara att helt omdisponera budgeten med beaktande av de särskilda omständigheter som ställa alldeles speciella krav på just landskapets budget. Då härigenom en bättre samstämmighet med bokföringen åstadkommes, har ytterligare en betydelsefull synpunkt blivit iakttagen.

Innan utskottet skrider till att närmare motivera de ändringar, som utskottet nedan föreslår, bör några frågor av mera allmän natur beröras. Redan i remissdebatten uttalade sig flera talare om de höjda tjänstemannalönerna och ifrågasatte om det inte vore skäl att vänta tills motsvarande löner i riket blivit höjda. Utskottet har för sin del stannat för att bibehålla de föreslagna högre lönerna men emotser, att landskapsstyrelsen inte i något fall höjer vederbörande tjänstemäns löner innan motsvarande höjning inträffat i riket. Skulle någon av de föreslagna höjningarna i riket inte bliva bifallen, bör förutom den tjänsteman i landskapet, som direkt jämföres med ifrågavarande befattningshavare, även sådana landskapets tjänstemän, som genom denna uppflyttning ansetts böra följa med uppåt i löneklass, bliva kvar i sin tidigare löneklass. Då varje uppflyttning i löneklass förutsätter ett beslut av landskapsstyrelsen, kan inte landstinget genom att anvisa medel frita landskapsstyrelsen från skyldigheten att noggrant pröva eventuell fara för att löneutgifterna inte skulle komma att kompenseras.

Så gott som vid varje budgetframställning gäller det att taga ställning till frågan om vissa anslag inte borde begäras i extraordinarie väg. Utskottet har tidigare framhållit som sin åsikt, att ett anslag, som uppenbarligen är avsett för landskapets ordinarie behov, bör kunna upptagas i ordinarie väg även om det skulle innefatta en jämförelsevis stor engångsutgift. I motsats härtill har Ålandsdelegationen som sin åsikt framhållit, att jämväl anslagens relativa storlek i vissa fall kan föranleda, att anslaget bör begäras i extraordinarie väg. I princip bör ju också mindre anslag för förberedande arbeten behandlas på samma